

МІСІЯ УКРАЇНИ

ОРГАН СПІЛКИ ВІЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Число 3 (12)

1961

Рік V

“МІСІЯ УКРАЇНИ”
орган
Головної Управи
Спілки Визволення України

MISSION OF UKRAINE
published by
the Association for the Liberation of Ukraine

MISSION UKRAINE
Herausgeber
Bund zur Befreiung der Ukraine

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ “МІСІЇ УКРАЇНИ”

За 6 чисел	За 3 числа	Окреме чис.
Австралія — 20 шіл.	— 10 шіл.	— 3 шіл.
Австрія — 15 шіл.	— 10 шіл.	— 3 шіл.
Англія — 10 шіл.	— 6 шіл.	— 2 шіл.
Аргентина — 10 пезів	— 6 пез.	— 2 пези.
Бельгія — 80 б. фр.	— 45 б. фр.	— 15 б. фр.
Бразилія — 50 крз.	— 27 крз.	— 9 крз.
Венецуела — 600 б.	— 300 б.	— 100 б.
Німеччина — 4 н.м.	— 2.50 н.м.	— 0.80 н.м.
Нова Зеландія — 20 шіл.	— 10 шіл.	— 3 шіл.
США і Канада — 2 дол.	— 1 дол.	— 35 цент.
Парагвай — 25 гуар.	— 15 гуар.	— 5 гуар.
Франція — 400 ф.фр.	— 200 ф.фр.	— 80 ф.фр.
Швеція — 7 кор.	— 4 кор.	— 1 кор.

В інших країнах — у перечисленні на валюту даної держави.

Замовлення на передплату й грошові перекази слати на адресу:

**Mission of Ukraine
Box 51, Postal Station “C”,
Toronto 3, Ontario, Canada**

Редакція
Політичний Відділ Головної Управи СВУ
Головний редактор С. Підкова

Редакція застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову. Статті підписані авторами, не обов'язково висловлюють погляди чи становище редакції. Анонімних матеріалів і статей не поміщуюмо. Передruk дозволений за поданням джерела

Матеріали до друку слати на адресу:

**ALU (SVU), Inc.
P. O. Box 106 Cooper Sta.
New York 3, N. Y., USA.**

ЗМІСТ

Перемога канадських українців	1
Акції СВУ в Канаді	3
Відозва СВУ	5
Брати Українці! — Звернення до христів-українців	13
Геть з “культурною” диверсією Москви	14
Тарас Бульба-Боровець — Куди поведе уряд Кеннеді?	16
Помер проф. д-р Ю. Русов	18
Заклик СВУ до українського громадянства	18
Витяг з Резолюції і Постанов СВУ	19
З життя СВУ	26
О. Кейс — К. Туркало і судовий процес СВУ-СУМ	29
Листи до Редакції, листування і т. д.	

На обкладинці: Пам'ятник Тараса Шевченка в Вінниці.

МІСІЯ УКРАЇНИ

ОРГАН СПІЛКИ ВІЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

ПЕРЕМОГА КАНАДІЙСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Відкриття пам'ятника Т. Г. Шевченкові у Вінніпегу

На площі біля будинку Манітобського парламенту у Вінніпегу, прем'єр Канади Джан Ді-фенбейкер, 9-го липня 1961 року в присутності 50 тисячної маси канадійських українців, офіційно відкрив пам'ятник Тарасові Шевченкові, роботи мистця-скульптора Андрія Дарагана.

Коли прем'єр потягнув за мотузку і два прапори, український і канадійський впали до стіп пам'ятника здавалося, що час зупинився, перестало битися серце... Очі багатотисячної маси народу в цей час були звернені на бронзову постать Батька Української Нації. І раптом слова Шевченкового Заповіту вирвалися могутнім співом з грудей тисячі присутніх, як грізна пересторога всім ворогам України. Це була величава й зворушлива хвилина, яку всім своїм еством відчув і прем'єр Канади Ді-фенбейкер, що в цей час стояв на струнко біля пам'ятника зі слозами в очах до чого й сам признався у своїй пізнішій промові.

Пам'ятник Т. Шевченкові у Вінніпегу є першим пам'ятником українському Пророкові, що його споруджено за межами України, власним коштом і власними засобами самих українців, які під проводом Комітету Українців Канади зібрали на цю ціль 150 тисяч долярів.

Урочистості пов'язані з цим відкриттям — виступи найвищих репрезентантів канадійських українців і достойників канадійського уряду; могутнє враження, що його викликали мистецькі сили канадійських українців; величавий здвиг української молоді народженої в третій і четвертий генераціях українських канадійців разом з молоддю найновішої української еміграції; проголошення прем'єром провінції Манітоби п. Д. Робліном, що відтепер українська мова буде побіч мови англійської другою мовою навчання не тільки в початкових, але і в середніх школах провінції — все це ніби завершує остаточне оформлення Канадійської України, робить її повновартною частиною цієї молодої, але великої обширом і багатої країни, що озброєна волею вільного духа має величезні перспективи в майбутньому.

Тепер черга на українців у США, які готуються до здвигнення пам'ятника Тарасові у Вашингтоні в 150 ліття з дня його народження, що припадає на 1964 рік! Побудова пам'ятника у Вашингтоні Національному Пророкові Української Нації, буде черговим іспитом державної зрілості українського народу та присудом московському колоніалізму всіх фарб!

Проба сил

Відкриття пам'ятника Т. Г. Шевченкові у Вінніпегу було також пробою українських самостійницьких сил у Канаді, проти сил "прогресивної" агентури Москви.

Українська національна група в Канаді начислює 500 тисяч. Це велика сила в загальному числі 14 мільйонового населення цієї країни. Тому й не дивно, що московська агентура прикладає рук, щоб звити собі гніздо в середині українського національного організму, отруюючи його різними байками про "щасливе життя українців" в УССР. Московська п'ята колона в Канаді має у своїх прибудівках чимало українського несвідомого елементу, але питома його вага в житті цілої української спільноти в Канаді є дуже мізерна, що й довели урочистості пов'язані зі святкуванням сторіччя з дня смерті Т. Г. Шевченка.

До цього часу московські "прогресисти" твердили, що під їхніми впливами перебуває 95% українців Канади. Але для того, щоб спростувати ці брехні не було нагоди, щойно створив її 1961 шевченківський рік.

Проба сил відбулася в двох місцевостях. Першою було Палермо біля Торонто, де кілька років тому Москва спорудила у подарунок "українським прогресистам" пам'ятник Шевченкові. Саме тут 2-го липня 1961 року московська п'ята колона стягнувши інтернаціональну мішанину із США і Канади намагалася продемонструвати свою силу з нагоди сто-річчя з дня смерті поета. На це збіговище прибув сам "посол" СССР в Канаді А. Арутунян, який виступив з промовою про "мир і дружбу"; хвалив українців за їх вклад в "розбудову" Канади, що має "служити", як сказав він "затисненню дружби" не між Канадою і Україною, а Канадою і

“советським народом”. Згадав він також про те, що пам’ять про Шевченка “широко відзначається” в багатьох країнах згідно “рішення” московської експозитури т. зв. “Всесвітньої Ради Миру”. Не обійшлося й без московського цинізму. “Посол” сказав, що в УССР “з кожним роком розцвітає національна культура” і це тоді, коли самі “прогресисти”, що побували в тій УССР стверджують, що в ній панує русифікація, а навіть в бюрах туристів до них говорять по російськи!

Але... не дивлячись на те, що й сама Москва була зацікавлена в тому, щоб у Палермо показати силу п’ятої колони в Канаді, а з Києва цілий час йшли радіопересилання з “Радянської України” присвячені пам’яті Т. Шевченка, на згаданому збіговищі було присутніх всього **біля 7 тисяч осіб!**

Сама природа в цей день взяла під захист Шевченка, бо поливала збіговище рясним дощем, а коли він скінчився тоді з повітря на голови “прогресистів” посыпалися тисячі летючок Спілки Визволення України, що їх розкидано з літака і в яких вияснювало заблуканим вівцям українського роду, що не в Палермо, а у Вінніпегу, вільні українці віддають пошану Шевченкові в день 9-го липня 1961 року.

На здзвізі у Вінніпегу було 50 тисяч українців, а других 50 тисяч віддали шану Т. Шевченкові в дальших днях після відкриття пам’ятника. Ці дві цифри 100,000 українців і 7,000 інтернаціональної мішанини є найкращим показником мізерних впливів Москви на загал українців Канади!

Знаменним у цьому є й такий факт, що група українських “радянських” письменників, яких Москва так довго “пересвітлювала” перед дозволенням до Канади на святкування в Палермо, що вони прибули до Торонто з тижневим запізненням не поминула й Вінніпегу. З цієї нагоди у своїй заяві, що її опублікувало “прогресивне” “Українське Життя” вони пишуть:

“З таким самим почуттям синівської любові поклали ми сьогодні квіти біля пам’ятника Шевченкові у Вінніпегу...”

Мабуть не одному з них під час цієї “процедури” від страху задрижали ноги, бо повернувшись “на родину” їм МВД напевно пригадає цей “буржуазно-націоналістичний” вибрик.

Але прийде час, що на землі “врага не стане супостата” й Україна буде вільною державою. Тоді туристи, а в тому й українські (не радянські!) з огидою згадуватимуть “прогресивних” п’яворок, що паразитують на українському імені вислужуючись перед катом українського народу Москвою, а Палермо вони відвідватимуть для того, щоб подивитися на того Тараса, що ним Москва хотіла знівечити українського національного духа серед канадських українців.

СПІЛЦІ ВІЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

з
нагоди патріотичних дій в Палермо та в
“Мейпл Ліф Гарден” у Торонті

Традицію славну козацького роду —
“Не гнітись, не здатись — іти до мети”
Несете відважно хрізь бурі століття
З степів України в широкі світи.

За славу, за волю і честь України
Ведете нещадну святу боротьбу —
Сіяють мов сонце в небесній блакиті
Знамена свободи — борців СВУ!

Коли вся плянета від Сходу на Захід
Заснула від мирних Кремля үвертюр,
Тривогу до неба голосять вартові —
Сини України — орли СВУ!

Мов грім із небес на кагал яничарів
В Палермо листівки — послання летять —
Це внукі Шевченка в війні у холодній
Одуреним правду відкрити спішать.

Хай обмін культурний з червоним тираном
Заводить в оману мільйони людей —
Ваш заклик рішучий: “Здавайтесь хором”
Згадають наївні, як рабство прийде.

Згадають, як в пасти московську попадуть —
В марксистську в'язницю — Союз еС-еС-еР,
Заплачуть, та пізно, бо ім заспівають
Артисти з пістолем: “Виходь “без веџей”!

Так йди ж, СВУ, в авангарді визвольнім
Полуду марксизму незрячим знімай —
Усіх українців під стяг всеноародній
На бій з ворогами останній скликай!

С. Кандиба

7-го вересня 1961 р.
Торонто, Онт.

ЧИ ІСНУЄ ОСЕРЕДОК СВУ
У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ?

Коли ні, то організуйте ініціативну групу і встановіть негайно зв’язок із Краєвою Управою Спілки Визволення України у Вашій країні, або з Головною Управою СВУ в США. **Листи до Головної Управи СВУ просимо слати на адресу:**

ALU (SVU), Inc.
P. O. Box 106 Cooper Sta.
New York 3, N. Y., USA.

Акція СВУ в Канаді проти комуністичного збіговища в Палермо

На захист Шевченкові.

Нижче друкуємо текст відозви (в українській і англійській мовах) Спілки Визволення України, що й розкидано з літака у Палермо біля Торонта.

Редакція

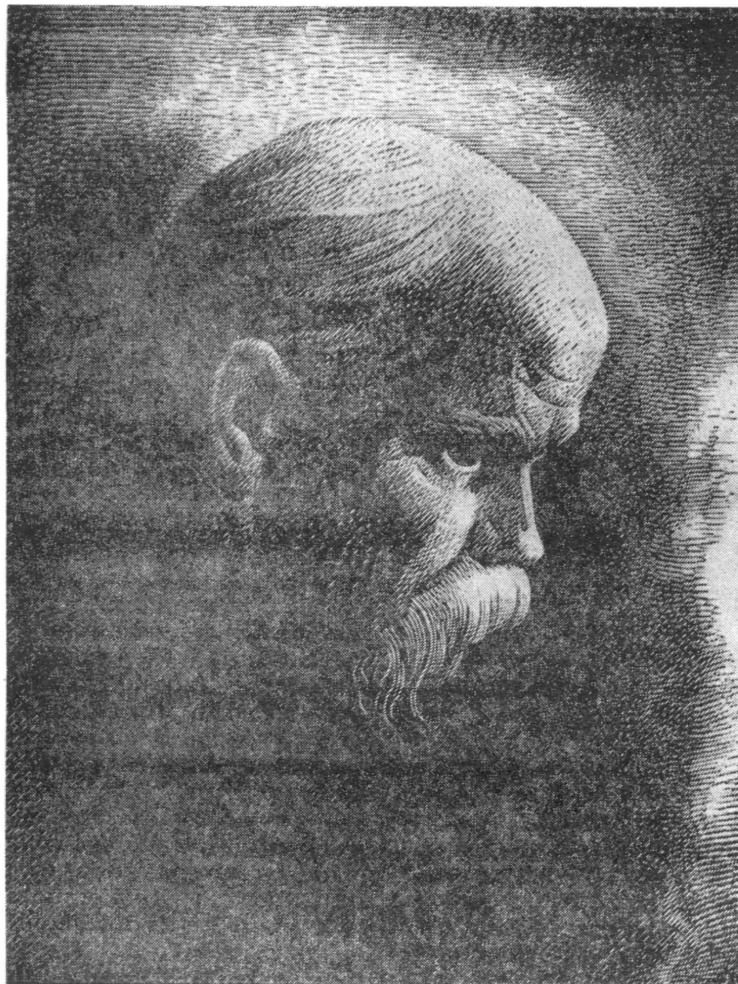
Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою, злою кров'ю
Волю окропіте!

Він змальовує боротьбу козаків з ворогами України — ляхами та москалями:

Як москалі, орда, ляхи
Бились з козаками.
За що скородили списами
Московські ребра?

Можливо дехто з вас, зібраних тут, не цілком добре ознайомлений з усіма творами безсмертного Шевченка.

Прочитавши нижеподані уривки з його

Т. Г. Шевченко — портрет роботи художника Віктора Цимбала.

Було добре колись жити
На тій Україні.

Та з тugoю запитує:
Де поділось козачество,
Червоні жупани?
Де поділась доля, воля
Бунчуки, гетьмани?

творів, ви напевно краще зрозумієте нашого славного поета. У своїх творах Шевченко оспівує славне минуле, коли Україна була вільна і незалежна:

А було за що, бо козаки добре знали пляни загарбників-москалів.

Минуло вже більше 300 років від заключення Переяславського договору, після якого Мос-

ква перетворила вільну незалежну Україну в свою колонію. Шевченко пише:

Мій любий краю неповинний,
За що тебе Господь кара,
Карає тяжко? За Богдана
Та за скаженого Петра...

Та дорікає Хмельницькому:
Отак то Богдане!
Занапастив єси вбогу,
Сироту Україну.

У своїх бессмертних творах він показує, як Москва зі звірячою жорстокістю нищить український народ:

Як Батурин славний
Москва вночі запалила
Чечеля убила
І малого і старого
В Сейму потопила.

А в містерії “Великий льох” перша ворона — символ катів-українців, вислужників Москви — каже:

І я люта, а все-таки
Того не зумію
Що москалі в Україні
З козаками діють.

Страшний грабунок України Москвою Шевченко характеризує такими словами:

Москалики, що заздріли
То все очухрали.

І далі каже:

Ляхи були, усе взяли,
Кров повипивали
А москалі і світ Божий
В пута закували!

Цими словами поет стверджує, що немає страшнішої окупації, як московська.

Про стан українців тоді і тепер під чоботом Москви Шевченко пише:

Нема сім’ї, немає хати
Нема ні брата, ні сестри,
Щоб незаплакані ходили,
Щоб не каралися в тюрмі,
Або в чужій, далекій стороні...
...Не за Україну,
А за її ката довелось пролить
Кров добру не чорну.
Довелось запить
З московської чаши
московську отруту!

Ці слова — не лише стверження, але й пророче передбачення, що українці як колись, так і тепер, змушенні проливати кров за інтереси Москви та пити отруйну, брехливу московську пропаганду.

Шевченко — Богом посланий пророк до українського народу, був свідомий своєї місії, гли-

боко вірив у Бога, а безбожників називає “пребезумними”:

Пребезумний в серці скаже,
Що Бога немає.
Молюся! Господи молюсь!
Тебе хвалити не перестану!

Він просить всемогучого Бога допомогти українському народові в боротьбі з ворогами:

Встань же Боже, поможи нам
Встать на ката знову.

Та вірить, що:

Колись Бог нам верне волю,
Розіб’є неволю.

Тарас навчає молитись не царям, не марксам, не ленінам, не сталінам, не хрушчовим, а:

Молітесь Богові одному,
Молітесь правді на землі,
І більше на землі ні кому
Не поклонітесь.

У всіх своїх творах Шевченко показує москалів як чужих людей, ворогів:

Кохайтесь, чернобриві,
Та не з москалями,
Бо москалі чужі люди,
Роблять лихо з вами.

Перебуваючи в 1839 р. в Петербурзі — столиці Московщини, він пише до Основ’яненка:

А до того — Московщина,
Кругом чужі люди.
Тяжко, батьку,
Жити з ворогами!

Шевченко ненавидить своїх перевертнів, вислужників Москви, не хоче говорити до них по-московськи. В поемі “Сон”, коли “землячок” ламаною московською мовою питає його:

Так як же ти
И говорить не вмиеш
По здешнему?

Шевченко з погордою відповідає:

Ба ні, кажу,
Говорить умію,
Та не хочу.

І в тій же поемі:

А між ними і землячки
Де-де проглядають,
По-московськи так і ріжуть,
Сміються та лають
Батьків своїх.

І поет каже, що вони московською блекотою заглушені!

Всіх зрадників українського народу, вислужників Москви, живих і ненароджених, в Україні і поза Україною сущих — кочубеїв, подгорних, кравчуків і інших він називає:

“Раби, підніжки, грязь Москви”.
“Дядьки отечества чужого”.

“Онуча, сміття з помела”.
“Недолюдки, діти юродиві”.

Поет вказує їм, щоб вони схаменулися:
Схаменіться! Будьте люде,
Бо лихо вам буде.
Розкуються незабаром
Заковані люде,
Настане суд, заговорять
І Дніпро, і гори!
І потече сторіками
Кров у синє море
Дітей ваших...
І дим хмарою заступить,
Сонце перед вами
І навіки прокленеться
Своїми синами.

Ці пророчі слова відносяться і до вас, зібрани тут, збаламучені московською блекотою, а також і до вас — московські агенти, зрадники України й Канади.

Шевченко пророчить, що ви:

...Не втечете
І не сховаетесь; всюди
Вас найде правда-мста!

Усіх борців за визволення України та інших

народів з Московського ярма Шевченко закликає:

Борітесь — побороте
Вам Бог помагає.
За вас сила, за вас воля
І правда святая!

Та голосом Божого пророка говорить:

Не плачте, братя: за нас
І душі праведні, і сила
Архистратига Михаїла,
Не за горами кари час!

І з непохитною вірою в те, що на руїнах московської імперії встане вільна і незалежна Українська Держава — пророкує:

Встане Україна
І розвіє тьму неволі
Світ правди засвітить
І помоляться на волі
Невольничі діти!

Брати Українці!

Відверніться від Москви, від зрадників України й Канади — кравчуків, королів і інших, та приїжджайте до Вінніпегу, де 8 - 9 липня ц. р. спільно вшануємо пам'ять Тараса Шевченка.

Спілка Визволення України

Відозва СВУ в англійській мові

FELLOW CANADIANS!

Today you are attending a festival sponsored by the so called Association of United Ukrainian Canadians to pay tribute to the memory of the great Ukrainian poet Taras Shevchenko.

Your intentions are pure and noble, but you are responding to the call of an organization which uses the name of the great poet to promote its own treacherous and subversive aims. This organization belongs to the Canadian Communist formations, and together with the Communist Party of Canada, it receives orders from Moscow, trying to undermine our democratic way of life.

There is a good reason for the Canadian Communists to celebrate the centennial of the death of the Ukrainian poet. Taras Shevchenko, martyred by Tsarist Russia, fought for the freedom of the Ukrainian people, and as the most prominent spokesman of the idea of a united front of all the nations enslaved by Russia, he called them all to struggle against the Russian imperialism. Moscow realized long ago the power of Shevchenko's poetical works which contain the Ukrainian political credo. Moscow also realized that she could not win fighting Shevchenko, and so she took him over and made of him a forerunner of the Russian Bolshevik Revolution. Shevchenko's poems were rewritten and "adjusted" to the Moscow line, and the Communist fellow-travellers in various countries were instructed to prepare centennial celebrations.

It is necessary for you, fellow Canadians, to realize the true meaning of this Communist-sponsored Shevchenko festival. The Communists are deceiving you when they claim that they are paying tribute to this great poet of Ukraine. Taras Shevchenko does not belong to those who advocate slavery, tyranny and exploitation. Shevchenko belongs to those who believe in freedom and justice and who are fighting against the Communist tyranny and Russian imperialism.

FELLOW CANADIANS!

If freedom and justice mean anything to you, and if you are willing to preserve your democratic way of life, do not follow the predatory Communist appeals, but help us to fight Communism and Russian imperialism! Remember the words of the great Shevchenko who called:

"...and you, great-hearted heroes,
God will not forget you.
Struggle on and be triumphant!
God Himself will lead you;
At your side fights truth and glory,
Right and holy freedom".

There will be a festival to honour the memory of the great poet arranged by democratic and loyal Canadian Ukrainians in Winnipeg on July 8th and 9th, 1961. Those interested are cordially invited to attend.

ASSOCIATION for the LIBERATION of UKRAINE

Відозва Спілки Визволення України

(в перекладі з англійської на українську мову)

Приятелі Канадійці!

Ви зібралися на це урочисте зібрання, організоване так званим "Об'єднанням Українців Канади" для вшанування пам'яти великого українського поета Тараса Шевченка.

Ви прийшли на це зібрання з чистим і шляхетним сумлінням, але ви запрошені організацією, що використовує ім'я Великого Поета для своїх зрадницьких і підривних цілей. Ця організація належить до комуністичного руху і разом з комуністичною партією Канади отримує накази з Москви і намагається підривати наш демократичний спосіб життя.

Канадійські комуністи мають певну мету, коли відзначають 100-ліття з дня смерті українського поета. Тарас Шевченко був закатований московським царським урядом. Він все життя боровся за незалежність українського народу; він є представником спільногого фронту всіх поневолених Москвою народів, яких закликав до боротьби проти московського імперіалізму.

Москва вже давно оцінила силу Шевченкового поетичного слова, в якому міститься політичне кредо українського народу. Москва та-жож зрозуміла, що не може успішно боротися з генієм поета, тому стала трактувати його, як предвісника московської більшевицької революції. Твори Шевченка були передруковані і пристосовані до московських вимог і намірів, і то-

му Москва наказала комуністам усіх країн відзначати століття смерті поета і освітлювати його творчість в бажаному її напрямку.

Треба Вам, приятелі канадійці, добре зrozуміти значення і характер спонзорованих комуністами подібних відзначень. Комуністи Вас ошукують, коли кажуть, що віддають пошану великому поетові України.

Тарас Шевченко не належить до тих, що захищають рабство, тиранію та експлуатацію.

Приятелі Канадійці! Якщо Ви ціните свободу і справедливість, якщо Ви хочете зберегти Ваш демократичний спосіб життя, не піддавайтесь хижакським кличам Москви, а поможіть нам боротися з комунізмом та московським імперіалізмом!

Пам'ятайте слова Великого Поета:

"І вам слава, лицарі велики,
Богом незабуті!
Борітесь — поборете:
Вам Бог помагає;
За вас сила, за вас воля
І правда святая!"

8-го та 9-го липня 1961 року у Вінніпегу відбудеться відкриття пам'ятника Великого Поета — організоване лояльними українцями Канади.

Зацікавлених просимо прибути!

Спілка Визволення України

Гість у редакції „Вільного Слова“^{**})

(Розмова з поручником Рональдом Міллсом)

У вівторок 4 липня ц. р. відвідав нашу редакцію дуже мілій гість п. Рональд С. Міллс, літун Торонтонаського Летунського Клубу, який попередньої неділі здобув велику популярність, скидаючи з літака летючки Спілки Визволення України на збіговище міжнародних комуністів, у "парку культури" в Палермо біля Торонта. Як відомо, комуністична імпреза влаштована була то для пошанування Тараса Шевченка, зовсім не вдалася з причини сильного дощу.

З розмови з п. Міллсом ми довідалися, що він родом з південної Англії і до Канади прибув щойно в 1957 році. Він служив кілька років у Королівській Повітряній Флоті, де дослужився ранги поручника, а тепер працює як приватний пілот і асекураційний урядовець. З українцями п. Міллс познайомився в курсі своєї праці.

Коли йому українські приятелі зробили пропозицію, щоб скинути летючки на комуністичне збіговище в Палермо, поручник Міллс відразу на це згодився і виконав завдання цілком безкорисно. Головним мотивом

його рішення було бажання причинитися бодай таким скромним вчинком до боротьби проти комунізму, цієї загрози для християнства і волі народів!

П. Міллс висловив жаль, що канадійці англо-саксонського походження так мало знають про небезпеку, що загрожує збоку міжнародного комунізму і тому часто легковажать собі цю справу. Їх треба систематично інформувати про цю важливу проблему. Запитаний при кінці, чи він зробив би це знову, коли б зайдла потреба, поручник Міллс відповів, що без найменшого вагання.

Прощаючись, ми побажали молодому літунові багато щастя й успіху в його житті.

Прийняття для пілота Міллса

В суботу 22 липня члени та прихильники СВУ влаштували вечірку-прийняття для Рональда Міллса. Присутніми були Крайсва Управа СВУ на чолі з проф. М. Садиленком, д-р С. Росоха, бритійські та українські при-

**Командор Мек Дональд причіпляє Р. Миллсові літунські крила
по закінченні Літунської Школи в квітні 1959 р.**

ятелі молодого Миллса. В офіційній частині О. Харченко висвітлював фільм, знятий в Палермо та інші. Пілотові дали подарунок — альбомом з різьбленою обкладинкою та портретом юного Шевченка і "Кобзар" в перекладі С. А. Меннінга. Василь Лапко, що був церемоніал-майстром, висловив подяку в імені всіх українців за гарний вчинок пілота й корисну працю не тільки для України, але й для Канади та цілого вільного світу. П. Мельник, член СВУ прочитав лист Головної

Управи з нагоди події. Проф. Садиленко висловив признання літунові та подякував йому за співпрацю проти комуністичної загрози. Юрій Моконь, що проїхав половину світу в своєм скітальськім житті, проспівав кілька українських пісень. Товариство бавилось поза північ.

Н. Тусюк

***) Передрук з "Вільного Слова"**

ІНТЕРВ'Ю

**КЕРІВНИКА РАДІО-ПРОГРАМИ "ПІСНЯ УКРАЇНИ" В ТОРОНТО З УЧАСНИКОМ ПРОТИКОМУНІСТИЧНОЇ АКЦІЇ
СВУ В ПАЛЕРМО, ДНЯ 2 ЛИПНЯ 1961 Р.**

Диктор — Зіна Прусаченко: Сьогодні ми запросили на нашу радіо-програму одного з провідних членів Спілки Визволення України, прізвища якого з відомих причин не можемо подати. Шановний гость був одним з головних виконавців протикомуністичної акції в Палермо дня 2 липня ц. р., де він скидав з літака протимосковські листівки на комуністичне збіговище.

Шановний гостю: прошу нам розповісти про цю подію дещо більше.

Гість: Коли зрадники українського і канадійського народів — канадійські комуністи українського походження за наказом Москви, користуючись священим ім'ям Тараса Шевченка, заплянували свою збіговище на фармі Палермо в дні 2 липня ц. р., то провід Спілки

Визволення України вирішив перевести проти них акцію, щоб розкрити очі нашим сліпим братам — українцям, що служать і помагають Москві та її вислужникам: кравчукам, королям, бойчукам та іншим. А також вяснити несвідомим канадійцям неукраїнського походження справжню ціль цього так званого "Шевченківського Фестивалю".

Спілка Визволення України надрукувала 10,000 листівок в українській і англійській мовах, і я їх розкидав з літака на кілька тисячну юрбу, яка зібралася на Палермо, а кілька наших членів були очевидцями і цілу цю подію фільмували.

Літун, що керував цим літаком, є з походження англієць, який прибув до Канади в 1956 році, від 1957 р.

до 1961 р. був літуном військових турбо-літаків в Європі, кілька місяців тому вернувся до цивільного життя. При летунстві він мав рану поручника Королівської Канадійської Повітряної Флоти (РКАФ). Називається — Рональд Міллс.

Ми вилетіли з летовища Малтон перед сьомою годиною вечора в дні 2-го липня ц.р. Кілька хвилин пізніше вже були над Палермо. Світило сонце, і нам добре було видно згори це комуністичне збіговище. Коли літак перелітав досить низько над тією юрбою, я викинув перших дві тисячі листівок. Ще п'ять разів ми перслітали над цим збіговищем і за кожним разом "бомбардували" їх листівками. Наши члени, які фільмували та спостерігали цю подію на землі, — розповідають, що коли посыпалися листівки за першим та другим разом, то всі присутні бігли одне перед одним і ловили ці листівки з повітря. Ті листівки, що впали на землю, присутні піднімали та відразу із захопленням читали, бо це була для них велика несподіванка. Після прочитання ховали ці листівки до кишень та забирали із собою по кілька листівок до своїх авт.

Слід підкреслити, що на цьому збіговищі були зібрані всі комуністичні вислужники та іх поплентачі різних національностей з цілої Канади та ЗДА.. Рівною були присутні між ними урядовці московської амбасади з Оттави на чолі з амбасадором А. Арутуняном, на голови яких також впало багато листівок.

УКРАЇНЦІ д-р М. КЛОЧКО й інж. М. СЕРЕДА ВИБРАЛИ ВОЛЮ

У серпні м-ці ц. р. світова преса подала сенсаційну вістку про те, що визначний вчений, співробітник Академії Наук ССР в ділянці загальної й неорганічної хемії, д-р МИХАЙЛО КЛОЧКО, автор понад 300 наукових праць, перебуваючи в Канаді в складі советської делегації на Міжнародному Конгресі прикладної й теоретичної хемії, який відбувався у Монреалі "вибрав волю" й одержав від канадійського уряду право азилю. Він є українцем з Полтавщини, народжений у 1902 році. Був членом комуністичної партії й нагороджений "Знаком пошани", орденом Червоного Прапора, Сталінською нагородою і медалею за сприяння советсько-китайській дружбі. Але з комуністичної партії його у 1937 році виключили і тоді його життя "висіло на волоску".

Д-р М. Клочко поінформував канадійську пресу про ті не стерпні умови наукової праці, які панують в ССР, зокрема відсутність пошани до людської індивідуальності, брак свободи слова і думки, брак контакту із зовнішнім світом та фальшивість советської інформації. Він розповів про велику кількість українців між советськими науковцями та одночасно цікавився життям українців в Канаді. Від 1930 року він працював за межами України, головно в Ленінграді.

Другий українець, інж. МИКОЛА СЕРЕДА,

Цього самого вечора і кілька днів після цього, про цю подію повідомляла слухачів телевізія і радіо, рівною "Торонто Дейлі Стар", "Вінніпег Фрі Прес", "Гамільтон Спектейтор", "Монреал Стар" та багато інших англомовних часописів написали велику кількість позитивних статей з приводу цієї події — подаючи багато цитат з нашої листівки. Цим самим допомогли нам розкрити перед канадійським громадянством справжню мету комуністичного збіговища.

Під час величного відкриття пам'ятника Тараса Шевченка в місті Вінніпегу в дніх 8 і 9 липня ц.р. члени СВУ вручили ці листівки найвищим урядовим особам — Прем'єрові Канади Високодостойному Джанові Діфенбейкерові та міністрові праці Достойному Михайлі Старчевському (Стар), і поінформували їх про цю акцію, за що урядові особи висловили ім признання і ширу подяку для Спілки Визволення України. З приводу цієї акції я мав інтерв'ю з представником Сі-Бі-Сі — Голос Канади, який передав його в Україну.

Диктор: Щиро дякую Вам, Шановний Пане, за так цінні інформації, які Ви подали нашим слухачам про цю корисну роботу, яку зробила Спілка Визволення України — проти комуно-московських вислужників у Канаді.

син члена Академії Наук Української ССР "вибрав волю" в Австрії, куди він прибув з Советського Союзу у складі однієї туристичної групи. Як повідомляє австрійська преса, а за нею й "Нью-Йорк Гералд Трибюн" причиною втечі М. Середи було "несправедливе трактування України панівним російським режимом".

"Як українець — заявив Микола Середа австрійцям — я відкидаю російське панування над іншими народами Советського Союзу". Він заявив про своє протикомуністичне наставлення.

Більшого полічника Москві та її "прогресивній" п'ятій колоні в некомуністичному світі, як втеча цих двох вже "вихованіх" під Советами українців важко придумати.

Це ж бо сталося в час, коли Хрущов нахваляється "угробити" некомуністичний світ атомовими бомбами, а виходить, що його "підданці" цього не лякаються, бо втікають, якраз у цей світ!

Це сталося в час коли Москва репетує про "зліквідування" решток колоніалізму в світі, а українець, що виріс і виховався під Советами, вже після другої світової війни заявляє, що якраз російський колоніалізм гнобить український народ!

Ще більшого полічника нанесли ці два українці біло-московським великодержавним шо-

Геть з „Культурою“ диверсією Москви

Пікетування хору Червоної Армії в Канаді.

Московські чоботи проти правди

Під сучасну пору, подорожує з концертами по містах Канади в порядку т. зв. "культурного обміну", московський червоноармійський хор в складі 180 осіб.

До такої нагоди прийшло в Торонті, де від 25-го серпня ц. р. у великий концертовий залі "Мейпл Ліф Гарденс", яка вміщає 14 тис. слухачів виступав згаданий хор.

Було відомо, що серед хористів є багато

Ця світлина була поміщена в "Телеграм" та Нью-Йорк Таймс".

Після виступів в Лондоні, в Римі, в Брюсселі, в Парижі та в інших столицях Зах. Європи Хрущов сподівався великого тріумфу для цього хору і в Канаді, який своєю військовою уніформою символізує бадьорість і бойовий дух "руського солдата", що на наказ Москви має "угробити" вільний світ.

Пропагандивну ціль Нікіти в Канаді, мала на увазі Спілка Визволення України, яка й підготувалася до того, щоб цьому перешкодити.

віністам, які засипають американські урядові чинники різними меморандумами та петиціями про те, що українців під Советами ніхто не гнобить і, що ніякої самостійної України вони не бажають, а що все це вигадка "галічан".

Але це не менший полічник і для тих, що проповідують "реалітети" з орієнтацією на "хвильовистів" в УССР, бо мовляв там вже виросло українське покоління скомунізоване й окомсомолене...

українців тому летючки були видруковані одні в українській мові під наголовком "Брати Українці!" для розповсюдження між членами ансамблю, а другі у мові англійській для канадійців

У перший день концерту, коли при вході до концертової залі члени й симпатики СВУ роздавали летючки в англійській мові, інші зайняли місця в середині театру, біля сцени. На концерті в цей час було біля 4 тис. осіб, серед яких по поведінці можна було пізнати тих, що належать до московської п'ятої колони в Канаді та її по-плентачів.

Після виконуваних хором точок програми, члени СВУ в долоні не плескали чим звернули на себе увагу приділеної до хору доволі чисельної московської "охрані", яка відразу зайняла вихідні позиції сподіваючись якоїсь ворожої акції.

Був це дуже ризиковний крок з боку кількох членів СВУ, які в такому оточенні, після ос-

таньої точки програми підійшли до сцени й сипнули на хористів сотками летючок з українським текстом.

Одну мить хористи не знали, що робити та як на це реагувати... Ale раптом на наказ одного з наглядачів, ті співаки, що стояли в першому ряді почали топтати листівки чобітьми й скидали їх зі сцени. Було це дике видовище! Тут повністю московські "культуртрегери" виявили свій переляк. Під свист і вигуки п'ятиколонників на залі вони намагалися чим швидше скинути зі сцени рожеві листки паперу, які кружляли в повітрі підкидувані московськими "сапогамі". Ale були між хористами й такі, що ховали летючки до кишені.

В цей час, членів СВУ, що спокійно ходою залишали залю московська агентура зі всіх боків фотографувала та їм погрожувала.

Докладні інформації про цю подію надрукував торонтський щоденник "Телеграф" з 26-го серпня ц. р. зі вміщеними світлинами, а зокрема подає з летючки СВУ відбитку карикатури "Два обличя російського імперіалізму".

Агенція Асошіейтед Прес розіслала до світової преси фотосвітлину на якій схоплено момент коли хористи скидають зі сцени чобітьми летючки. Ця світлина була поміщена в газеті "Нью-Йорк Таймс" з 27-го серпня ц. р. в підтексті якої Спілку Визволення України помилково названо "Канадійською Лігою для Визволення Українців".

Акція роздавання летючок відвідувачам концертів червоноармійського ансамблю привела до того, що вже в неділю 27-го серпня на концерті було тільки 1.500 осіб! Хор співає до порожньої залі...

Під час згаданої акції, члени СВУ мали розмову з російським жидом Кудрявцевим, що спровадив цей хор до Канади, який просив, щоб йому не псували "бізнесу". Ale, коли йому вручили летючку й сказали її прочитати, то він швидко зник.

Побували члени СВУ і в готелі в якому приміщені хористи та мали з ними дуже голосну "дискусію" на тему московського колоніалізму та загибелі комунізму, як системи рабства й неволі. Pід час цих "дискусій" особливу лютъ виявляли москалі, в той час коли українці-хористи лише до того двобою прислухалися. Aж раптом один з "хористів" відрекомендувався, що він "українець з Одеси" та чистою українською мовою запитав: "скільки, мовляв, Вам за це заплатили?" Pізніше спостережено, що "одесит" всідає до автобусу останнім, щойно тоді, коли перевірчиться, що всі хористи вже опинилися під "опікою" агентів МВД.

Згадану акцію СВУ з відповідними коментарями змісту летючок, широко описує англомовна преса Торонто, радіо й телевізія.

Пікетування у Віндзорі

Концерт Червоноармійського хору у Віндзорі відбувся 1-го й 2-го вересня ц. р. В той час, коли одні з членів СВУ розповсюджували летючки проти московського колоніалізму поміж мешканцями цього міста, що йшли на концерт, інші викидали до автобусів, якими приїхали хористи українські часописи "Український Голос", "Вільне Слово" й "Гомін України", в яких були поміщені докладні інформації про втечу на захід д-ра M. Клочка й інж. M. Середи. Крім цього в автобуси були вкинуті коверти із залученими в українській мові летючками, які закликали хористів-українців залишитися в Канаді.

Спостерігаючи хористів, які після концерту займали місця в автобусах було зауважено, що деято з поміж них переглядав газети й перечитував летючки та ховав до кишені.

Про акцію СВУ у Віндзорі подавало вістки місцеве радіо та сусідній часопис у США "Дітройт Фрі Прес" і інші.

В столиці Канади — Оттаві

Ту відбувся концерт 5-го і 6-го вересня ц. р. Пікетувати хор Червоної армії членам СВУ допомогли місцеві канадці, а зокрема студенти.

На концерт були запрошені всі міністри канадійського уряду й амбасадори всіх держав, але прем'єр-міністер Дж. Діфенбейкер і міністер праці M. Стар. (M. Старчевський) це запрошення зігнорували. Всі, що йшли на концерт дістали летючки СВУ й мали змогу читати транспаренти, на одному з яких був напис "Росіяни геть з України."

Під час пікетування один з московських агентів почав був фільмувати пікетників і тих, що роздавали летючки, але один з членів СВУ змусив агента припинити це заняття вдаривши дошкою по апараті...

На другий день в столичній йресі "Оттава Сітізен" в англійській мові та в газеті "Ля Друг" у французькій мові з'явилися світлини з пікетування й інформації про акцію СВУ та її цілі. В газеті "Ля Друга" на її першій сторінці була поміщена великом пляном карикатура з летючкою СВУ "Два обличя російського імперіалізму".

Під час згаданої акції члени КУ СВУ в Канаді п. Г. Подгурець і п. П. Мельник відвідали міністра праці п. M. Старчевського, з яким мали довшу розмову.

Пікетування у Монреалі викликало... дипломатичний інцидент

Пікетування у Монреалі почалося перед початком концерту. Понад 500 осіб різних національностей в національних убраних, серед яких були литовці, латиші, естонці, а наївть поляки й німці зібралися, щоб висловити свій протест проти московського колоніалізму. Ale найбільше було українців, а в тому й група членів СВУ з Монреалю та членів Спілки Української Молоді організованих при місцевому Осередкові СВУ.

Члени СВУ пікетують концерт московських червоно-армійських пропагандистів у столиці Канади, Оттаві. Перший із-ліва Григорій Подгурець, член Головної Управи СВУ.

Між іншим сумівці несли велику карикатуру, на якій був зображені Хрущов, що сидів на трупах людей та пускав мильні баньки, на яких були написи різними мовами "мир". Ця карикатура з'явилася в часописі "The Montreal Star".

Монреальська поліція слідкувала за кожним кроком пікетників. Було дозволено носити лише чотири транспаренти із забороненою роздавати летючки. Одного сміливого, що не послухав, було оштрафовано на 25 доларів!

О 8-ій годині вечора пікетники роз'їшлися, але залишилися три члени СВУ, які мали дуже сміливий і ризикований план — повторити в залі концерту те, що було в Торонті. Так міркуючи вони з-під полі давали летючки тим, що поспішали на концерт. Разом всіх листівок розповсюджено 30,000. По їх обрахунках величезне залі, що вміщала 25 тис. осіб була заповнена тільки на одну п'яту.

Через деякий час до них підійшов невідомий чоловік та запитав чи часом вони не бажають говорити по радіо? Так, бажаємо відповісти вони... Тоді незнайомий перевів їх через вулицю до радіовисильні СКІМ та представив керівників радіопрограми. Він називав себе Джов Пайн. Члени СВУ зауважили в його руці летючку СВУ з карикатурою "Два обличчя російського імперіалізму".

Тоді Джов Пайн пояснив, що це він розшукував за тими, що видали цю летючку та просить уділити йому інтерв'ю, що й зробив п. П. Мельник. Довелося йому говорити цілу промову, бо п. Д. Пайн зажадав розповісти слухачам докладніше про Україну, про СВУ та з якою метою українці переводять протестаційну акцію проти Червоноармійського хору з Москви. Також п. П. Мельник розповів про пікетування в Торонті та подію в середині залі з киданням летючок між хористів та їхню на це реакцію.

Згодом п. Д. Пайн запитав чи члени СВУ мають намір повторити це саме у Монреалі? Очевидно! — була відповідь. Після цього керівник радіопрограми побажав членам СВУ успіхів та просив, щоб після того, як вони зроблять повернулися на радіостанцію продовжити інтерв'ю.

Але потрапити на концерт виявилося не легко справою. Передачу по радіо чула поліція, яка поробила відповідні заходи, щоб не допустити до того, що було в Торонті.

Хоч в середині світило пусткою, про те коли згадані члени СВУ хотіли купити квитки на концерт ім відповіли, що квитки всі розпродано?

Але це не пошкодило дістатися ім до залі та зайняти відповідні місця біля сцени, де вони побачили, що її обставлено нарядом поліції в перемішку з детективами в цивільному, ба навіть перед сценою побудовано спеціальний бар'єр, щоб ніхто не міг близько до неї підійти. За окремим столом сидів при телефоні детектив та оглядав залю, щоб очевидно у випадку якогось руху відразу піднімати алярм...

Ситуація була досить складною, але три члени СВУ вже ұклали плян і тільки очікували кінця концерту, коли всі хористи і їх "опікуни" опиняються на сцені та почнуть вклонятися публіці за овації. І коли ця хвилина настала п. П. Мельник і п. Т. Гукalo стрімково перескочили бар'єр та жбурнули летючки між хористів один жмут яких потрапив ненароком просто в обличчя керівника хору Б. Александрова!

Якусь мить поліція й детективи стояли приголомшені тим, що сталося, але потім всі нараз кинулися за п. П. Мельником і п. Т. Гукалом, підхопили їх на руки, а "товаріші" раді такому випадкові підскочили, щоб їх бити... Так занесла їх поліція за сцену, де були хористи й сам московський амбасадор у Канаді А. Аротунян та советський військовий аташе. Третій член СВУ, що поспішив товаришам на "виручку" теж був заарештований.

Так всі три опинилися за гратами на поліційній станиці Монреалю, а тим часом А. Аротунян та військовий аташе заявили протест адміністрації міста за образу керівника хору Б. Александрова та заявили, що через це не візьмуть участі в бенкеті, що його приготував для хору голова міста п. Д. Драпу.

Щойно після того, як п. Д. Драпу перепросив соєвичків вони з'явилися на бенкеті, та, як показано на світлині в газеті "The Montreal Star" цокнулися чарками за "мир". Ця світлина поміщена якраз над карикатурою, на якій зображено Хрущова, що пускає мильні баньки з написом "мир"...

Тим часом трьох членів СВУ тримають на поліції в суворій ізоляції без права з будь-ким говорити, а керівник радіопрограми п. Д. Пайн вже передав вістку в етер про їх арешт та особисто прибув на поліцію, щоб виручити.

На поліції йому заявили, що цих людей наказано за жадні гроши не випускати з поліції й жадного викупу за них не брати!

Тоді на другий день у п'ятницю, 8-го вересня, п. Д. Пайн почав свою радіопрограму закликом до оборони трьох антикомуністів, яку провадив від 9-ої години вечора до 2-ої години вночі... У своїй довгій промові він заявив, що::

"Росіянин кидають атомові бомби, від розриву яких радіоактивний пил вже сідає на наші голови в Канаді і ніхто проти цього не протестує, а коли чесні антикомуністи, українці, громадяни Канади, кинули на голови московських хористів трохи паперу, то проти цього за- протестував московський амбасадор та військовий аташе!"

Він вимагав негайного звільнення заарештованих. Після цієї радіопередачі обурені на голову міста мон-

теальці цілу ніч не давали йому спокою — вимагаючи коректного поводження з заарештованими.

Між іншим п. Д. Пайн придбав для своєї радіопрограми 1 тис. летючок зі згаданою карикатурою та оголосив по радіо, що хто хоче мати цю летючку в оригіналі хай звернеться на адресу радіовисильні.

Бомби в театрі...

Концерт Червоноармійського хору, що мав відбутися 9-го вересня фактично був зірваний. Невідомі особи кілька разів дзвонили на поліцію, що під сценою закладені бомби, а поліція переривала програму хору та шукала за тими бомбами, яких ясна річ там не було... Це нервувало публіку, яка покидала залю так, що "червоно-прапорному" хорові довелося співати до порожніх крісел.

В'язні оголосили голодівку...

Відношення до заарештованих членів СВУ з боку поліції і далі погане. Не можна митися, не можна телефонувати... В'язні оголосили голодівку. Але через годину до них з'явився поліційний інспектор з іншими чинами й після докладного ознайомлення зі справою дав наказ дозволити ув'язненим митися, голотись, а навіть скупатися та замовляти таку іжу, яка їм забагнетися.... З цього наказу в'язні широко скористали. Вони поголилися, вимилися, а на обід замовили смажені кури з салатою та інші страви. На поліції зробили великі очі, бо такого ще в її практиці не було, щоб так панькаталися із заарештованими. Самі запропонували гральні карти й знову здивувалися, коли в'язні зажадали Біблії та газети...

Ці їх жадання було полагоджено.

Але справа посувалася до кінця. Радіовисильня СКГМ виславла заарештованим двох своїх адвокатів, а Комітет Українців Канади третього. Членам СВУ дозволено вийти на волю, якщо за кожного з них буде внесений викуп по 1 тисячі доларів! Це в той час, коли комуністів випускають за 25 дол. викупу?

Вийшли вони на волю дякуючи заходам п. Василя Лапка, який прибув виручати їх з біди аж з Торонто. Прилетів він літаком на доручення голови КУ СВУ проф. М. Садиленка.

Провокативні поголоски

В зв'язку з пікетуваннями Червоноармійського хору членами СВУ, а зокрема з подіями у Монреалі серед українців цього міста почали поширюватися проти СВУ різні провокативні плітки, які ретельно роздмухувало місцеве УРДП. Зачувши про це п. В. Лапко звернувся до голови КУК-у у Монреалі з проханням, щоб він скликав засідання для з'ясування справи. Таке засідання відбулося 12-го вересня ц. р. на яке прибули звільнені з під арешту члени СВУ та чотири представники від місцевого Осередка СВУ на чолі з його головою п. С. Гайовим.

Після вичерпних інформацій, що іх подав присутнім член КУ СВУ п. Г. Подгурець засідання місцевого КУК-у, за винятком делегата від СУЖЕРО (прибудівка УРДП в Канаді), висловило своє признання членам Спілки Виз-

вolenня України за переведену акцію, а один з присутніх заявив:

"Ніхто не сміє показати пальцем на цих людей — бо це герої! Я схилюю перед ними свою голову!"

Московська п'ята колона про акцію СВУ

Дотримуючись тактики Москви промовчувати все, що їй не вигідно, її п'ята колона в Канаді і в США воліла б мовчати про те, як українці "привітали" на канадській землі хор Червоної армії, від концертів якого Хрущов сподіався задурманити голову не одному з поміж недалеких на політичний розум людей.

Але без перебільшення можна сказати, що акція СВУ, яку розгорнула в цей час Крайова Управа в Канаді проти російського колоніалізму використавши присутність хору Червоної армії, цілковито зневілювала сподівані надії Москви. Це й примусило п'яту колону близькі гадюкою слинною на тих, що розкрили перед громадянами Канади справжню ціль подорожі посланників Нікіти "миротворця".

Описуючи "величезний успіх" хору "Советской Армії" в Торонті, "прогресивна" ганчірка в російській мо-

ві "Вестнік" від 3-го серпня ц. р. хоч, це їй неприємно, таки змушена була признатися, що "в залі" після закінчення концерту троє "фашистів", а в дужках: "Один з яких бувший гестаповець", кинулися мовляв до сцени й "швиринулі" пачки листівок,.. але "певци і "музиканти" швидко скинули іх зі сцени..."

Звичайно про те, що були українці, московська п'ята колона ні слова, бо їм воно стоять в поперек горла, а що до того, що один з пікетників був "гестаповець", то тут теж вийшла "ошибка", бо ті що кидали летючки, під час розгулу на Україні Гестапа, яке аж кишло від московської агентури, щойно почали під стіл пішки ходити!

Інша "прогресивна" ганчірка, що виходить у США "Русский Голос" була відвертіша й після опису "тріумфального" походу хору Червоної армії по Канаді, таки призналася, що це не подобалося тільки "небольшій кучці злобствуючих українських націоналістів", які, мовляв, влаштували пікетування хору в Торонті та під час концерту "бросілі на сцену гаденькі лістовки" ("Русский Голос" за 14 вересня ц. р.).

Брати Українці! (Звернення до христів-українців)

Ви перебуваєте на вільній канадській землі, на якій живе понад пів мільйона українців, користуючись свободою і добробутом цієї гостинної країни.

Сімдесят років тому почали прибувати перші українські поселенці до вільної Канади, втікаючи від зліднів та національного гніту, в якім перебувала і перебуває наша рідна Україна, — з-початку під австрійською, польською, царською, а тепер комунно-московською окупацією. Ці сотні тисяч українців, які поселилися в Канаді за минулих 70 років, розбудували своє культурне життя, зберегли свою рідну мову і традиції. Вони мають багато українських шкіл і своїх будинків культури та рідних Церков. Багато українців займають визначні посади в канадському уряді: — посли до обох палат парламенту в Отаві, багато міністрів у провінційних урядах та посадників великих міст Канади, наприклад: міністер праці в Канаді є українець Михайло Старчевський. В багатьох школах Канади викладається українська мова.

Цього року 8 і 9 липня в місті Вінніпегу вільні українці Канади велично святкували соту річницю смерті найбільшого сина українського народу, поета, пророка і борця за волю України Тараса Шевченка. На це велике свято прибуло зі всіх кінців Канади біля сто тисяч українців та багато канадськів різних національностей. Все місто було прикрашене українськими синьо-жовтими пралорами та портретами Шевченка. 8 липня відбувся перед десятками тисяч глядачів великий концерт, в якому брали участь біля півтори тисячі молодих талановитих українських співаків і танцюристів. А в неділю, 9 липня о годині 2.30 по полуночі прем'єр Канади Високодостойний Джон Діфенбейкер відкрив прекрасний пам'ятник Т. Шевченку перед будинком парламенту Манітоби. Біля сто тисяч українців у цю урочисту хвилину зі слізами на очах співали безсмертний "Заповіт" та

летіли думками на рідну Україну, поневолену червоною Москвою. І в цей величний час кожний повторяв пророчі слова Шевченка.

ВСТАНЕ УКРАЇНА
І РОЗВІЄ ТЬМУ НЕВОЛІ
СВІТ ПРАВДИ ЗАСВІТИТЬ
І ПОМОЛЯТЬСЯ НА ВОЛІ
НЕВОЛЬНИЧІ ДІТИ!

І хоч ці сотні тисяч українців у Канаді живуть щасливим вільним життям, але вони ні на хвилину не забувають про свою рідну Україну та понад 40 мільйонів рідних братів, які стогнуть там під комунно-московською окупацією. Маючи необмежену політичну свободу, українці Канади створили свої самостійницькі політичні організації, метою яких є допомогти українському народові визволитися з комунно-московського ярма та відновити вільну і незалежну Українську Державу.

В США також є понад 2 мільйони українців, які разом з українцями Канади та сотнями тисяч українців по всіх країнах вільного світу, готовуються та чекають на історичну хвилину, яка вже надходить, щоб допомогти українському народові на батьківщині разом з іншими поневоленими Москвою народами розвалити комунно-московську імперію, на руїнах якої побудувати незалежну Україну, Білорусію та інші вільні держави.

БРАТИ УКРАЇНЦІ!

Під час і після другої Світової Війни сотні тисяч українців залишили комунно-московський "рай", тепер живуть вільно у різних демократичних країнах світу. Навіть за останніх 15 років, хоч граници московської ім-

перії є "на замку", велике число наших братів, які з дозволу чи наказу Москви короткий чи довгий час перебували закордоном, використовували ці нагоди і зверталися до урядових установ тих вільних країн, в яких вони перебували, за дозволом залишитися на їх території. Ці уряди дуже радо їх приймали і приймають та допомагали і допомагають їм розпочати нове та вільне життя.

Кілька тижнів тому молодий український учений — електронік Микола Середа прибув з Києва до Відня як турист та під час перебування в цьому місті попросив в австрійського уряду, щоб дозволив йому залишитися на австрійській території і тепер прибув до США. Цей свідомий український патріот заявив, що він не повернеться додому тому, що Україна є поневолена червоною Москвою. Він настоює, що Україна мусить бути вільною і незалежною державою.

Минулого тижня видатний український учений — хемік, лауреат сталінської премії, орденоносець Михайло Антонович Клочко, перебуваючи на Міжнародному

З'їзді Хеміків у Монреалі, відмовився вертатися на "родину". Канадський уряд дозволив йому залишитися в Канаді, де він зможе вільно продовжувати свою творчу наукову працю.

БРАТИ УКРАЇНЦІ!

Досить служити червоній Москві!

Наслідуйте приклад Клочка, Середи та інших свідомих синів України!

Залишайтесь у вільній Канаді, яка радо прийме вас!

Надходять великі події!

Розвалиться комунно-московська імперія!

Встане вільна і незалежна Українська Держава!!!

ДОРОГІ БРАТИ!

Ми віримо, що у ваших грудях б'ється щире українське серце і що ця відозва допоможе вам зробити рішення залишитися на вільній канадській землі!

СПІЛКА ВІЗВОЛЕНИЯ УКРАЇНИ (СВУ)

Летючка СВУ проти російського колоніалізму

FELLOW CANADIANS!

Under the auspices of the so-called "cultural exchange", there has lately come to Canada the Red Army Chorus, giving guest performances in the cities of our country. A cultural exchange between various peoples is very beneficial. The exchange is not beneficial, however, in the case of the representatives of the Russian military might of the totalitarian empire whose leaders openly declare their intentions and readiness to destroy the remaining free world.

At the same time as the Red Army Chorus performs in Canadian cities, Moscow orders to block with barbed wire the boundaries around Western Berlin to prevent the escape of the East German population to freedom. At the same time as the Red Army group tries by means of song and dance to win the sympathies of the Canadian population, Khrushchev threatens to turn to ashes Great Britain, France, Italy and all those countries which mean to oppose the menace of Red Russian imperialism.

What does await our country which today is playing host to the Red Army soldiers? Moscow intends to destroy our country, too, with atom and hydrogen bombs in order to crush completely the opposition of the free world.

FELLOW CITIZENS!

Do you realize that the same Red Army, the soldiers of which perform in Canada today, had ruthlessly suppressed the national uprising in Hungary in 1956 and were killing innocent citizens whose only desire was to live in freedom? Do you realize that the same Red Army holds in its grip millions of inhabitants of White Russia, Estonia, Latvia, Lithuania, Poland, Rumania, Ukraine and others, and is preparing to invade the remaining free countries of the world?

Perhaps even among those who are now singing on the stage in Canada are such, who had recently shot to

death defenceless women and children on the streets in Budapest?

FELLOW CANADIANS!

Let us not be enchanted by the emissaries of Moscow; let us remember what all those people represent; that the Kremlin sends them into the free countries of the world to arouse goodwill and to put our vigilance to sleep.

Let us on our guard and let's expel from our country the agents of the totalitarian communist Moscow, for they care not for the cultural exchange but for the annihilation of the vigilance of the free world in order to subdue it under its own power.

How can there be cultural exchanges with a totalitarian regime, which holds in slavery many nations of Europe and Asia who were seized by aggressive Russian imperialism? How can we have cultural exchanges with a regime which is preparing the same fate for us also?

The way to remove the threat of Russian totalitarianism does not lie in cultural exchanges but in giving aid to the enslaved nations in their fight for freedom. Only when these nations free themselves from the Moscow yoke and achieve their independence, will the world be saved and peace will reign on all continents.

Then only will come the time for real cultural exchanges among the free nations of the whole world.
August, 1961.

ASSOCIATION for the LIBERATION of UKRAINE

Текст летючки в перекладі на українську мову

Канадійці!

Останньо до Канади прибув у рамках т. зв. "культурного обміну" червоноармійський хор і влаштовує гостинні виступи в містах нашої країни.

Культурний обмін між окремими народами дуже корисна справа. Але не є однак корисним цей обмін у випадку представників збройної сили московської тоталітарної імперії, лідери якої відверто заявляють про своє бажання і готовість знищити увесь вільний світ.

В той час, коли в містах Канади виступає червоноармійський хор, за наказом Москви затягають кільчакстим дротом кордони довкруги Західного Берліну, щоб унеможливити втечу східно-німецького населення на волю.

В той час, коли червоноармійці в Канаді намагаються співами й танцями завоювати собі симпатії місцевих жителів, Хрущов погрожує перетворити в руїни Велику Британію, Францію, Італію та всі ті країни, що готові ставити спротив російському червоному імперіалізму.

А що ж очікує нашу країну, яка сьогодні гостить у себе вояків Червоної Армії? І нашу країну Москва готовується руйнувати атомовими й гідрогенними бомбами.

Громадян!

Чи знаєте Ви, що ця Червона Армія, вояки якої сьогодні співають і танцюють в Канаді, жорстоко здушила

національне повстання в Мадярщині і розстрілювала безвинних громадян, які нічого не бажали крім волі?

Чи знаєте Ви, що ця сама Червона Армія тримає під контролем мільйони населення Білорусії, Естонії, Латвії, Польщі, Румунії, України та інших країн і готується до наступу на країни ще вільного світу?

Може й серд цих, що тепер в Канаді танцюють й співають с ті, що вчора розстрілювали на вулицях Будапешту безборонних жінок і дітей?

Канадці!

Не даймося одурманити віскланникам Москви, пам'ятаймо про те, що собою являють усі ці люди, що іх Москва висилає у вільні країни завойовувати симпатії та прихильність та присипляти чуйність.

Будьмо на сторожі й гонімо з нашої країни агентів комуністичної тоталітарної Москви, бо не про культурний обмін ій йдеться, а про те, щоб обманути й приспіти чуйність вільного світу, а потім той обманутий та приспаний світ собі підкорити.

Не може бути ніякого культурного обміну з тоталітарним режимом, який тримає в рабстві багата народів Європи й Азії, загарбані агресивним московським

Карикатура з листівки СВУ. Дволичність московського червоного імперіалізму.

Куди поведе уряд Кеннеді?

Склад уряду.

Президент Кеннеді склав свій кабінет, по-кликавши на головніші пости професорів й інших своїх приятелів з Гарвардського університету. Такий вже є неписаний закон у США, що хто хоче займатися практичною політикою, повинен кінчати Гарвард. В такій традиції не було б нічого злого, якби та установа не мала марки червоного лібералізму. Доказом цього є найновіший факт: після невдалої висадки на Кубу в квітні 1961, "трест мозків" з Гарварду опублікував своїм власним коштом в найповажніших американських газетах протест скерований до Кеннеді. В протесті було сказано, що Америка не має права втручатися у внутрішні справи Куби; повинна заборонити діяльність політичних емігрантів проти "своїх урядів", а всі непорозуміння з Кубою лагодити не агресією та бльокадами, а... переговорами..."

Уряд Кеннеді майже не хворів на переходову хворобу зміни влади, а з перших днів проявив високу працездатність та всебічну активність. Пояснюється це тим, що майже цілий апарат зложено з високо-кваліфікованих робітників всіх попередніх урядів Демократичної Партиї. Крім того велику роля грає факт, що теперішній уряд і парламент контролюються тією ж партією. Але розбіжності поміж урядом і парламентом не загорами.

Міністерство закордонних справ, що його очолює п. Роск, фактично керується фракцією американських "лібералів", на чолі з високошанованою в Москві мадам Елеонор Рузельта. Офіційним лідером цієї групи є п. Стівенсон, керівник американської делегації в ОН. Після призначення його на цей пост, президент Кеннеді заявив: "Пан Стівенсон буде належати до тих людей, які формують нашу закордонну політику". Бувший міністер закордонних справ Дін Ечісон, призначений спеціальним амбасадором до

імперіялізмом. Не може бути культурного обміну з режимом, який всім нам готове таку ж саму неволю.

Шлях до усунення загрози московського тоталітаризму йде не через культурний обмін, а через подання допомоги поневоленим народам у їх боротьбі за свободу. Тільки тоді, коли ці народи скинуть московське ярмо та здобудуть волю, світ буде врятований і на всіх континентах земної кулі буде встановлений тривалий мир. Тоді теж прийде час на справжній культурний обмін між народами вільного світу.

Серпень, 1961

Спілка Визволення України

НАТО. Бувший амбасадор в Москві Еверел Геріман, призначений "літаючим" амбасадором для особливих доручень самого Кеннеді.

Практичним керівником цілого Міністерства закордонних справ є нове світило лібералів п. Честер Боулс, на посту заступника п. Роска; Гарлен Клівленд, керівник відділу міжнародних організацій; Едвард Морроу, керівник інформацій; Артур Дін, керівник делегації для заборони атомових дослідів. І що є найстрашніше, повернувшись до активної політики фактичний керівник закордонних справ Рузельта і Трумана, "росіянин" американського походження з явним червоним духом п. Джордж Кенан. В парламенті ця ліберальна група має свого завзятого опікуна, в особі керівника комісії Закордонних справ Сенату, Фулбраїта. Крім того в обох палатах вони мають багато своїх однодумців. Подібна картина і в Білому Домі, в найближчому оточенні президента, хоч там щоправда є також поважна частина дорадників не ліберального крила. Але впливи цієї категорії людей будуть мінімальні. Ліберали тотально контролюють всі фінанси, пресу та всі засоби пропаганди США.

Скандал з Меншиковим

Коли виявилося, що вибори виграв сенатор Кеннеді, першим, що його привітав з перемогою був... Хрушчов. В своїй телеграмі він заявив, що тепер знову настане доба "дружби між ССР і США, як за Рузельта". Була це ведмежа прислуга для президента Кеннеді. Він у своїй виборчій кампанії послуговувався тільки внутрішніми досягненнями Рузельта, а не його совєтофільством та продажою пів світу Сталінові. Другу свинню для новообраниго президента підніс московський амбасадор у Вашингтоні, Меншиков. Коли новообраний президент поїхав на відпочинок, в пресі з'явилася нова сенсація, яку подав п. Роск, про якого досі в Америці мало хто знат. Згідно заяви п. Роска до нього звернувся п. Меншиков, який хоче з ним говорити про "дуже важливу справу". Між ними відбулась розмова приблизно такого змісту:

— Чого вам треба від мене, пане Меншиков?

— Я, містер Роск, маю доручення свого уряду, нав'язати з вами діловий контакт, як з майбутнім міністром закордонних справ уряду през. Кеннеді.

— Пане Меншиков, мені про це нічого не відомо.

— Вибачте містер Роск, може я трохи по-

спішив, але вірте мені, що ваша особа є одиночним кандидатом на цей пост.

— Так?! Хто ж тоді призначує наших міністрів: Кеннеді, чи Хрущов?

Обуренню п. Роска не було меж. Але пізніше він довідався від Кеннеді про своє призначення і... замовк. Однак преса про це не забула. Журналіст Рестон, пробував вдарити на алярм, мовляв, як може наш уряд керувати державою, коли ворог наперед знає те, чого не знають наші міністри? Одначе алярм Рестона був "гласом вопіющого"...

Політика й стратегія.

Політика нового уряду якоїсь устабілізованаї партії базується на програмі та традиціях попередніх урядів тієї партії. Політика теперішнього уряду США, не буде політикою президента Кеннеді, а політикою Демократичної Партії. Отже, уряд Кеннеді мусить вести таку саму політику, яку вели уряди Рузельта й Трумана. Й на це маємо доказ. Закордонну політику, Кеннеді доручив вести дослівно тим самим людям, які її провадили до "Ялти" й "Потсдаму".

Чи можуть і захочуть ці люди сьогодні, виконуючи директиви Роска, переставити ту політику на нові шляхи? Ясна річ, що ні! І на це маємо доказ, що п. Роск з перших днів увійшов в конфлікт зі своїм заступником Боулсом та цілою плеядою лібералів. Було навіть опубліковано, що п. Боулс має зректися свого посту, а через ніч, ліберали "переконали" п. Роска, що кращого заступника, яким є п. Боулс, він не знайде. А сам п. Боулс заявив кореспондентам, що він зовсім не зирається відходити. Пан Роск, як американський патріот, намагається вести таку політику, якої вимагає добро США, але його трагедія полягає в тому, що він не є Джан Фостер Далес, який до закордонної політики не допускав не тільки лібералів, але й самого Айзенгавера. В партії Кеннеді, таких традицій немає. Тому він призначив міністром одну людину, а формування закордонної політики передав цілому қолективові. І це "колективне керівництво", а не п. Роск, чи навіть президент Кеннеді, керує закордонною політикою уряду США.

В принципах цієї політики є не шукання елементів ідейної боротьби проти комунізму, а благання на колінах миру, співпраці та торговілі з червоними канібалами. Для цієї мети вони довели до того, що Америка визнала червону Росію, а сьогодні намагаються всіма силами дозвести до визнання Америкою та О.Н. червоного Китаю. Всі вони були проти атомових дослідів без згоди Москви, аж сам Нікіта ім цю "згоду" таки дав, плюс його готова "супер-бомба". Всі вони були проти висадки на Кубі, а коли вже не мали змоги цієї операції затримати, то провели її так, що вже нікому не заманеться робити

будь-якої революції проти "своїх урядів". Це дуже небезпечна порода людей. Вони не каються, хоч їх політика повністю збанкрутівала! Вони віддали в руки Москви всі визвольні ідеї колоній та залежних і відсталих країн, хоч по своїй природі якраз США є революційною країною. Вони довели до того, що ініціатива міжнародної політики й стратегії, опинилася не у Вашингтоні, а в Москві.

Звідси й цілковита безконцепційність та бездійність американської політики у відношенні до народів поневолених Росією, яку відзеркалює т. зв. "антикомуністична пропаганда" США: комуністичної ідеології, як основи нового московського імперіалізму вона не зачіпає; соціальної програми Компартії, не чіпає; політичної концепції ССР та його сателітів, як нової форми російського колоніалізму не зачіпає; збройних сил ССР, як головної підпори російського імперіалізму не зачіпає; керівних постатей з партії, збройних сил, служби безпеки і т. п., ССР як головних злочинців, не зачіпає; шкурницької червоної інтелігенції, яка зраджує інтереси своїх націй за шмат гнилої московської ковбаси, не зачіпає. Їх "пропаганда" обмежується до "полеміки" з колхозним бригадиром за невиконані норми, на основі... московського "Крокодила".

В Європі ми думали, що США, як демократично-капіталістична країна, мусить бути так само принципою протикомуністичною державою. Але так воно не є! Від 1933 року США є фактично прокомуністичною державою бо врятували Сталіна від шибениці, закріпила його владу та володіння Москви над половиною світу, а сьогодні не чинить дійового спротиву опануванню Москвою решти людства.

Це не є "помилки" американських урядів, а генеральна лінія Вашингтону, яка наставлена на мир, дружбу та співпрацю, а не на ідеологічну війну проти комунізму. Республіканський уряд Айзенгавера, не починав своєї політики від зірвання дипломатичних зносин з Москвою. Навпаки, він запросив до себе "самого" Нікіту, чим остаточно скомпромітувався в очах майже мільярда червоних рабів. Мало того, Айзенгавера Хрущов назвав злодієм, опаскудив його політичну, воєнну та особисту гідність, облив московською лайкою цілі США, а американська преса, замість статі в обороні свого Президента, поставила йому ті ж самі обвинувачення, які робила Москва, що, мовляв, він немав права вести авіошпигунства над ССР. А хіба Розенберги та Абелі, одержали від США дозвіл на викрадення атомових таємниць?

Політика всіх урядів США від Рузельта до Кеннеді, у відношенні до Москви, довела цю наймогутнішу країну до ідейного банкротства; до втрати пошани й престежу; до розчарування союзників. Сьогодні поставлено на карту "Берлін"? Але Хрущов має повне право його вимагати

ПОМЕР ПРОФ. Д-Р ЮРІЙ А. РУСОВ

2-го серпня ц. р. помер несподівано зайнятий своєю науковою працею в канадській біологічній станції в Монро відомий український вчений і громадський діяч проф. д-р Юрій А. Русов. Юрій Русов народився в Харкові у 1895 році, середній освіті здобув у Петербурзі і Києві, а вищу в Київському університеті. Під час революції в 1917 році був делегатом в Центральній Раді, заступаючи київську студентську громаду. Вийшовши після програних визвольних змагань на еміграцію здобув докторат філософії на Віденському університеті та працюючи науково на університетах в Чехословаччині й Румунії, розгортає широку громадську й публіцистичну активність, яку продовжував і у важких обставинах другої світової війни. Після закінчення війни був одним із перших, що переїхали до Канади в 1946 році. Працював у своєму фаху в Монреальському університеті, продовжуючи рівночасно громадську й публіцистичну діяльність. В роках 1948 - 49 був редактором "Робітника" — гетьманського пресового органу в Канаді. Був дійсним членом Наукового Товариства ім. Т. Г. Шевченка й в 1955 - 57 рр. членом Головної Ради відновленої на еміграції Спілки Визволення України.

Хай канадська земля буде йому легкою!

Головна Управа СВУ

ЗАКЛИК

До членів і симпатиків СВУ та всього українського патріотичного громадянства!

Жертвуйте на покриття великих витрат, що іх несла Кр. Упр. СВУ в Канаді переводачи успішний загальновідомі акції проти комуністичного збіговища на Палермо та виступів червоноармійського хору по містах Канади.

Ці успішні акції завдали і завдають болючих ударів нашому лютому ворогові-Москві та її агентурям в Канаді, і приносять величезну користь українській визвольній справі.

Члени і симпатики СВУ, незважаючи ні на які труднощі та небезпеки, у цій холодній ідеологічній війні будуть і надалі вести наступ на московських імперіялі-

для себе, бо Росія його купила в Ялті. Ні заяви Джонсона, ні подорож ген. Клея, Берліну не оборонятись. Бо його оборона мусить починатися з Москви! Хіба є один Берлін? А де Варшава, Прага, Будапешт, Букарешт, Софія, Београд, Київ, Мінськ, Рига, Таллін, Вільно, Тбілісі, Китай, пів Кореї та половина Індокитаю, плюс Куба?

стів та іх вислужників та подібними акціями розкладати та поборювати їх, аж до остаточної перемоги українського народу над проклятою Москвою.

Ми віримо, що Ви належно оцінюєте цю боротьбу та своїми щедрими жертвами допоможете нам ще ширше та успішніше провадити нашу священну боротьбу проти лютого ворога Москви за визволення українського народу.

Надсилайте свої щедрі жертви на таку адресу:

S V U
Box 51, Postal Station "C",
Toronto 3, Ont.,
CANADA

СВУ "вітає" хор Нікіти

Крім співаків та танцюристів,
Є в хорі повно, мов гайдук —
Агентів, шпиків, емведистів,
Московських виродків-падлюк.

Летять на сцену, замість квітів,
Листівки-заклик СВУ,
Від несподіваних "привітів"
Агенти в паніці, в страху.

П. Маяк

ВИТЯГ З РЕЗОЛЮЦІЙ І ПОСТАНОВ

ПЕРШОГО КРАЙОВОГО ЗІЗДУ СПІЛКИ ВІЗВОЛЕНИЯ УКРАЇНИ В США, що відбувся дnia 1-го ЛИПНЯ 1961 Р.
В НЬЮ-ЙОРКУ

ЗМІСТ

Загальні ствердження.

Резолюції:

I. Зовнішньо-політичні справи;

II. Внутрішньо-українська політика;

III. В справах Української Вільної Академії Наук;

IV. В справах Українського Конгресового Комітету Америки;

V. В справах "зміновіховства" й "реалітетів";

VI. В справах Української Національної Ради.

Ці Резолюції й Постанови з відповідними змінами й додатками апробовані Головною Управою СВУ, як направні політики цілості СВУ під сучасну пору.

Головна Управа
Спілки Візволення України

ЗАГАЛЬНІ СТВЕРДЖЕННЯ

Перепис населення СССР, що відбувся у 1959 році, стверджує чисельний спад української національності в засігу московсько-комуністичної колоніяльної імперії, а зокрема в т. зв. УССР.

Під сучасну пору українців під Советами є менше ніж було їх 35 років тому, не зважаючи на те, що до УССР прилучено західно-українські землі і Крим. Згідно мінімального природного приросту, та враховуючи втрати в другій світовій війні, українців мало бути на тих теренах 66 мільйонів, а є лише 30 мільйонів.

Ці зіставлення стверджують наслідки московсько-комуністичного народовбивства й русифікаційної політики Москви супроти українського народу. За період майже 40 річного існування т. зв. УССР, московські колоніалісти, при активній співучасті своїх вислужників в Україні — українських комуністів, зліквідували фізично, як "буржуазних націоналістів" і "ворогів советської системи", мільйони українського народу, а в тому числі й тисячі визначних особистостей українського інтелектуального світу, що прислужилися до національного відродження України у 20-их роках, зліквідовано Українську Автокефальну Православну й Українську Греко-Католицьку Церкви з їх духовенством, а на їх місце примусово впроваджено московсько-комуністичне урядове православіє.

Терором і репресіями Москва зупинила процес національного поступу українського народу в СССР. Все, що сьогодні має якість українські, навіть зовнішні національні ознаки в УССР, пов'язані виключно з пропагандивними цілями Москви, яка при потребі виставляє їх перед некомуністичним світом, як доказ "правильного розв'язання національного питання" в СССР.

На підставі численних фактів доведено, що появі в УССР деяких т. зв. наукових праць з діяльності української культури, що її засяг обмежано до галузі мис-

тецтва й частинно літератури, пов'язане виключно з реакцією Москви на діяльність української самостійницької протикомуністичної еміграції. окремі праці з цієї діяльності завжди появляються в УССР після того, як у тій галузі щось раніше з'явилося на еміграції, й завданням советських видань є ніщо інше, тільки намагання "запечетити" ідейний і політичний зміст українського видання на чужині!

Так є з "Українською Радянською Енциклопедією", яка з'явилася щойно на сороковому році існування т. зв. "суверенної" УССР і виключно з метою протиставити її Енциклопедії Українознавства, що її видали після другої світової війни українці на чужині.

Перший Крайовий Зізд СВУ в США стверджує, що активна діяльність української самостійницької еміграції в політичній і культурній діяльності є тим чинником, що гальмує русифікаційну політику Москви в Україні та змушує її вживати різних заходів, щоб по slabити активність самостійницьких сил на еміграції, зробити їх невтральними або перетягнути до т. зв. "прогресивного" табору, що є п'ятою московською колоною в некомуністичному світі.

З цією метою Москва дозволила на зносини емігрантів з рідними за залізною заслоною, які використовуються для шантажу одних і других; змушує багатьох українців на чужині до невтральності або й прямого шпигунства на користь СССР, а тих, що живуть в Україні, МІБ використовує для розшукувів "ворогів советської влади" через родичів закордоном.

З цією метою в Києві створено т. зв. "Товариство для культурних зв'язків з українцями закордоном" і це в той час, коли таке "товариство" потрібне уперше чергу для зв'язків УССР з тими українцями, яких мільйони вивезено за її межі в Казахстан, в Сибір й в інші т. зв. советські республіки, а зокрема на цілинні землі в Середню Азію, або з тими, що живуть на українських етнографічних землях поряд кордонів УССР, що не входять до її складу, а які приречені на повну руфікацію, бо не мають вони на тих теренах навіть початкових шкіл з українською мовою навчання. До них навіть не допускається українська "радянська преса", що її друкується в УССР та масово вивозиться закордон, а зокрема до США, щоб цим показати, як "процвітає" українська "радянська культура".

Згадане "Товариство" є фактично відділом московського МІБ, яке призначено для диверсійних цілей серед українців, що знаходяться в некомуністичному світі.

Цілком зрозуміло, що найбільшою перешкодою в поширюванні московської брехні в некомуністичному світі є живі свідки тієї системи, що панує в СССР — бувші підсоветські раби — поневолені Росією народи,

а між ними є українці, що стоять на безкомпромісних самостійницьких позиціях.

Але використовуючи той факт, що українська еміграція в більшості складається з українців із західно-українських земель, які в силу своєї чисельної переваги посідають домінуючу роль в українському суспільно-громадському й політичному житті на чужині, Москва, спираючись на великородзинські шовіністів російської протикомуністичної еміграції та на свою "прогресивну" п'яту колону в США і в Канаді, поставила собі за ціль, що особливо помітно після проголошення Урядом США Тижня Поневолених Націй, переконати американців у тому, що справа української самостійності є виключно пропагандою "галічан", до якої не мають ніякого відношення наддніпрянські українці. В цьому дусі московські шовіністи на еміграції та "прогресивні" п'ятиколонники пишуть до урядових чинників США, до конгресменів і сенаторів, а навіть до Об'єднаних Націй меморандуми, петиції й звернення; розсилають тисячі листів до різних американських організацій і впливових діячів.

Але в парі з цим, московська протиукраїнська акція цілово замовчує діяльність й існування на еміграції тих українських самостійницьких сил, що в більшості складаються з українців Наддніпрянщини, як, наприклад, Спілка Визволення України, натомість згадується УРДП, яка є знаюю з її пропаганди "ідей" т. зв. "націоналкомунізму"?

Таким чином "галічане" виставляються, як "сепаратисти", а УРДП, як партії скомунізованих наддніпрянців!

З метою протиставитись плянам Москви: звести українську визвольну справу до поняття "галицького сепаратизму", а з іншого боку показати наддніпрянську частину еміграції, як скомунізований, Спілка Визволення України, маючи на увазі загальноукраїнські інтереси, виступає, як українська самостійницька організація з наддніпрянською більшістю.

З'їзд заповідає, що СВУ в США і далі твердо стояти на сторожі ідеалів української самостійності й соборності, скеровуючи всю свою діяльність на допомогу українському народові в цьому напрямку, одночасно викриваючи будьякі прояви еміграційного "зміновіковства" й орієнтації на "реалітети" в УССР, та поборювати московську п'яту колону в її "прогресивному" й "хвильовистському" зафарбленнях.

РЕЗОЛЮЦІЇ

I. Зовнішньо-політичні справи:

1) Дотеперішня поразка некомуністичного світу в боротьбі з поширенням впливів червоної Москви, пояснюється тим, що некомуністичний світ, на чолі зі США, негує такий важливий чинник, як поневолені Росією народи.

Московські успіхи в Азії й Африці досягнутого брехливою пропагандою про те, що СССР захищає національні й політично-економічні інтереси колоніальних народів в той час, коли саме СССР є найбільшою колоніальною імперією нашого часу, в якій потоптано всі людські й національні права неросійських народів.

Не зважаючи на те, що СССР випередив інші країни в завоюванні космосу, в цілому СССР, а зокрема в Україні, панують безпросвітні злідні та перманентний голод не тільки на речі першої потреби, але і в першому чергу на хліб.

Пояснюється це не лише негідною т. зв. соціалістичною господарською системою СССР, що побудована на рабській праці в колгоспах і в індустрії, але й тим, що Москва з метою пропаганди та завоювання світових ринків вивозить за кордон якраз ті сирівці й готову продукцію, яких не вистачає в самому СССР на внутрішньому ринкові.

2) Некомуністичний світ має можливість примусити Москву до оборони в холодній війні й відступу, якщо проголосить свою солідарність з боротьбою поневолених Росією народів за їх національне й соціальне визволення з колоніальної залежності від Росії. Конкретно, якщо США застосують на практиці прийнятій Конгресом США і затверджений попереднім Урядом закон ч. 86-90 про Тиждень Поневолених Націй, включно з передавленням дотперішньої політики "співіснування" з СССР на рейки динамічної дії, а зокрема в пропагандивному напрямку через радіо й пресу.

3) З'їзд стверджує, що не заважаючи на розпад великих колоніальних держав, в середовищі російської т. зв. протикомуністичної еміграції не помітно жадного противезіння від імперіялістичного колоніального ча-ду. Російська еміграція всіх політичних напрямків спільним фронтом виступає по стороні червоного Кремля в обороні цілості російської колоніальної імперії, що нею сьогодні є СССР, а навіть оскаржує перед Об'єднаними Націями Уряд США за "дискримінацію" російського народу, якою нібито є закон про Тиждень Поневолених Націй.

4) З'їзд СВУ в США засуджує поступовання російських імперіялістично-шовіністичних кіл, що знайшли собі притулок в некомуністичному світі, а зокрема в США, користуються з демократичних свобод і замість того, щоб допомагати російському народові звільнитися від тоталітарного комуністичного режиму, в страху за цілість російської імперії демонструють з цим режимом свою солідарність. Цим вони шкодять некомуністичному світові в здійсненні плянів ліквідації колоніалізму в світі, що їх ухвалено на 15-ій Сесії Об'єднаних Націй.

5) Політикою "співіснування" з московською колоніальною імперією, що її постійно накидає світові Москва, не оборонити загроженої кремлівськими змовниками свободи. Найменша поступка в питанні Берліну буде повторенням Мюнхену 1938 року. Тому на погрози Хрущова в берлінському питанні Уряд США повинен відповісти найрішучішими воєнними заходами, включно з розривом дипломатичних зносин з СССР та його сателітами.

6) Дотеперішній "культурний обмін" між США і СССР не сприяє зближенню американського народу з неросійськими націями за залізною заслоною, бо відбувається він з виразною тенденцією Москви і тих, що

спроваджують мистецькі сили з СССР, в пропагуванні виключно російської сторони. Натомість поодинокі зразки українського народного мистецтва й інших народів т. зв. советських республік, Москва включає в російські програми своїх ансамблів з метою звести ці народи в очах американців до поняття етнічних груп Росії.

З'їзд звертає на це увагу урядових чинників США та сподівається, що закон про Тиждень Поневолених Націй знайде практичне застосування також і в ділянці "культурного обміну" і в першу чергу з Україною, як однією з найбільших республік СССР.

7. Спілка Визволення України в США підтримує рішення Найвищого Суду США про те, що комуністична партія в цій країні, є агентурою Москви, а всі її члени повинні реєструватися як агенти чужоземної держави.

З'їзд висловлює своє обурення проти нахабства верховодів комуністичної партії в США, які заявили, що таке рішення Найвищого Суду є "нищівним ударом по демократії й Конституції США", бо там, де панують компартії, всі інакомислячі фізично ліквідуються. Американські комуністи вимагають свободи для своїх підривників та шпигунських дій, а тому завданням всіх антикомуністів є домагатися цілковитої заборони комуністичної партії в США, як зрадника інтересів американського народу.

8. Спілка Визволення України в США підтримує внесок конгресмена Волтера, що його він зробив в Конгресі у справі дальшої контролі над засиланою Москвою пропагандистами літературою в різних мовах, що її був відкликав Президент Дж. Кеннеді. Ця література допомагає Москві розкладати американське суспільство та є одним із засобів ведення холодної війни проти США на її власному терені.

II. Внутрішньо-українська політика.

9. З'їзд стверджує, що політика капітуляції некомуністичного світу перед Москвою й "культурний обмін" з СССР, сприяє поширенню занепадських настроїв серед емігрантів поневолених Росією народів, а зокрема серед українців, що у свою чергу створює пригожий ґрунт для поширення згубних для української визвольної справи "ідей" т. зв. "націонал-комунізму", "хвильовизму" й "реалітетів". Цим пояснюється факт, що в середині української самостійницької, протикомуністичної еміграції не без успіху діють прокомуністичні сили, під вплив пропаганди яких потрапили деякі західно-українські політичні середовища, що скеровують українську політичну думку на рейки "реалітетів" в УССР, виходячи з фальшивих поглядів, породжених незнанням реальної дійсності під Советами, що, мовляв, при існуючому стані української визвольної справи це єдиний ("реальний") вихід, що ним мають задоволитися українці.

10. З'їзд наголошує, що Спілка Визволення України в США рішуче поборювала й поборюватиме пропаганду "націонал-комунізму" й "хвильовизму", як диверсію, скеровану проти української самостійності. Також по-

борює пропаганду орієнтації на "реалітети" в УССР, що посередньо допомагає ворожим українській визвольній справі силам дезорієнтувати українську еміграцію, головно із західно-українських земель в питанні єдино-реальної визвольної політики, якою може бути тільки безкомпромісова боротьба з московським колоніалізмом, що не зважаючи на різні тактичні маневри з "сувереною" УССР, неухильно прямує до повної русифікації українського народу.

11. Ця русифікаційна політика Москви в Україні може бути словільнена, а то й стримана, тільки невпинною боротьбою української еміграції за національні права українського народу, шляхом викривання колоніально-русифікаційної політики Москви, що її вона провадить супроти всіх неросійських народів ССР.
12. З'їзд стверджує, що для успішної допомоги українському народові в цій справі, українська еміграція, насамперед мусить позбутися від репрезентації її самостійницької політики тих, що пропагують ворожі для української самостійницької справи "ідеї". Самостійницька політика мусить бути ведена силами самих самостійників!
13. В останніх трьох роках Спілка Визволення України в США в співпраці з Союзом Земель Соборної України-Селянською Партою й Асоціацією бувших репресованих і переслідуваних українців під Советами, перевела в цьому напрямку роз'яснювальну акцію під назвою "На суд української еміграції", "націонал-комунізм-хвильовизму" і його пропагаторів", яку підтримали найширші маси української еміграції.
14. З'їзд СВУ в США стверджує, що притягнуті тоді на громадський осуд пропагатори "націонал-комунізму"-хвильовизму з їх випадовою базою УРДП та її прибудівками, як ДОБРУС, ОУРДП, СУЖЕРО, ОДУМ і т. зв. легіон ім. Симона Петлюри, замість захищати свої "позиції", робили заходи, щоб цю акцію зірвати. З'їзд пригадує, що в схвалюваних українським громадянством резолюціях було висловлено політичне недовір'я УРДП в цілому, а зокрема її генеральному секретареві Іванові Багряному — голові Української Національної Ради, перед яким ставлено вимогу зректися цього становища. Його самого персонально обвинувачено:
 - а) в знеславленні Т. Г. Шевченка у вірші "Канів";
 - б) у веденні атеїстичної пропаганди через видану ним брошуру "Молодь Великої України і наші завдання";
 - в) у написаних ним і виданих протиукраїнських творів, як "Огнене коло", "Сад Гетсиманський" і інших;
 - г) у виславлюванні московських вислужників-українських комуністів на чолі з чекістом М. Хвильовим;
 - д) в очорнюванні підпільних, противосковських організацій в Україні СВУ й СУМ-у.
15. З'їзд СВУ в США повідомляє українське громадянство, що в останніх роках чимало членів УРДП повернулося до ССР, а зокрема провідні особи цієї партії, як проф. Гімельрайх, член ЦК УРДП, що виїхав з Австралії у 1960 році, та М. Вербицький, який виїхав з Англії. Цей останній у В-ві партійного органу УРДП "Українські Вісти", що появляється в Німеччині, перед

своїм від'їздом до ССР, видав брошуру під назвою "Найбільший злочин Кремля", для якої підступно використав свідчення бувших репресованих українців під Советами. Про цю брошуру він через кіївське радіо заявив, що є вона фальшивою "атирадянською вигадкою".

Згадані факти УРДП старано приховує від української еміграції, що тільки підтверджує правильність висунутих проти цієї партії обвинувачень, що є вона випадовою базою московської агентури серед українців на чужині.

III. В справах Української Вільної Академії Наук:

16. Спілка Визволення України в США стверджує, що за час всього періоду існування Української Вільної Академії Наук на чужині, що бере свій початок від закінчення другої світової війни, її наукова діяльність в ділянці дослідів визвольної боротьби українського народу, а зокрема підсоветського періоду є цілковито відсутня.

Натомість в стінках УВАН в США, Секція для дослідів над справами підсоветської України, що її секретарем є В. Голубничий, систематично займається пропагандивними виступами в середовищі української еміграції на тему т. зв. "українського націонал-комунізму" з явною тенденцією вибілити злочинну роль українських комуністів типу Скрипника, Любченка, Хвильового і ін подібних, яку вони доконали в Україні з наказу Москви.

17. Яскравим прикладом свідомого негування визвольної боротьби українського народу у підсоветській Україні є цілковите зігнорування УВАН відзначення 30-річчя трагічної дати в історії погрому української науки під Советами, відомого на цілій світ процесу СВУ, що відбувся у 1930 році в Харкові, на лаві підсудних якого були визначні українські інтелектуальні сили, а зокрема наукові співробітники з Української Київської Академії Наук на чолі з її віце-президентом академіком С. Єфремовим.

Тому З'їзд СВУ в США твердить, що в УВАН діють сили, які зацікавлені в тому, щоб визвольна боротьба українського народу проти московсько-комуністичного колоніалізму в Україні, що її провадили СВУ, УВО, ОУН, УПА, СУМ залишилася не дослідженю, натомість сприяють поширенню серед українців на чужині пропаганди про "націонал-комунізм", "хвильовізм" і "реаліти".

18. Спілка Визволення України в США звертається до українських самостійницьких наукових сил в УВАН, щоб вони поробили відповідні заходи ѹ змінити існуючий стан в Секції для дослідів над справами підсоветської України, скерувавши її діяльність на добро української визвольної справи, як також приділенню максимальної уваги мартирології українського народу, а зокрема його інтелектуальної еліти, що її винищила Москва. Вже найвищий час удокументувати й усталили цифри втрат українського народу, які б зобов'язували тих, що ними оперують перед некомуні-

стичним світом, як доказовим матеріалом московського народовбивства.

IV. В справах Українського Конгресового Комітету Америки:

19. З'їзд стверджує великі досягнення Українського Конгресового Комітету Америки на відтинку української визвольної справи, що їх здобуто під керівництвом його президента проф. Л. Добрянського. Але напроти зовнішньої політики УККА в українському питанні, що нібито базовані на реальному ґрунті відносин у підсоветській Україні, Спілка Визволення України не тільки не схвалює, а й висловлює рішучий протест проти того, що її спрямовується на "націонал-комуністичні", а навіть антисоборницькі рейки. Доказом на це є англомовний текст протиХрущовської летючки, що її розповсюджувано з рамени УККА серед американців з нагоди відвідин Хрущова у США та його приїзду на 15-ту Сесію Об'єднаних Націй, як також зміст замітки про Україну в "Меморандумі" Конференції американців центрально і східно-европейського походження, членом якої є УККА.

В обох цих випадках знищених сталінським терором українських комуністів з КП(б)У й "уряду УССР" виведено, як невідажалувану втрату українського народу в боротьбі з московським комуністичним колоніалізмом в Україні, виконавцями плянів якого якраз воно і були. Крім цього в "Меморандумі" згадано також про ліквідацію Москвою "Української Католицької Церкви", а про зліквідування нею багато раніше Української Автокефальної Православної Церкви немає ні одного слова.

20. З'їзд звертає увагу Українського Конгресового Комітету Америки, що ігнорування ним в українській визвольній політиці такого величезної політичної ваги факту, як підпільна діяльність у підсоветській Україні Спілки Визволення України, Спілки Української Молоді чи Української Військової Організації, приносить українській визвольній справі велику шкоду, бо цим промовчуванням стверджується, що український народ був задоволений "советською владою", а його "спротив" колоніальній політиці Москви в УССР обмежувався лише тією "опозицією", яку нібито очолювали українські комуністи.

21. З'їзд стверджує, що відсутність будьякої згадки про підпільну діяльність СВУ й СУМ-у під Советами й УВО у свідченнях українців, що вони їх складали про московське народовбивство в Україні перед Комісією Конгресу США під головуванням сенатора Ч. Керстена, і які з'явилися накладом Уряду США у 1954 році, як також у свідченнях про злочини Хрущова, доконані над українським народом, що їх складали свідки з рамени УККА перед Комітетом дослідів протиамериканських дій, і які теж надруковані Урядом США у 1959 році під назвою "Злочини Хрущова", промовляють за те, що в число цих свідків потрапили особи, не обізнані з підsovетською дійсністю в Україні, як також особи з підsovетської еміграції, які були зацікавлені в тому, щоб визвольну боротьбу українського

народу проти московського колоніалізму приховати. Саме ці "свідки" поминули мовчанкою тисячні жертви московсько-комуністичного терору за справу СВУ-СУМ-у, але не забули свідчити за одиниці московських вислужників — українських комуністів, що іх зліквідували Москва за партійні үхили!

І це тоді, коли сама Москва у своїх протиукраїнських виданнях приділяє велику вагу таким "буржуазно-націоналістичним" організаціям, як СВУ й СУМ та УВО, підкреслюючи їх боротьбу проти "советської влади" на Україні.

22. Вказаниі факти говорять про те, що зовнішня політика УККА опинилася під впливом пропагаторів "націонал-комунізму", "хвильозму" й "реалітетів", а це стало можливим тільки тому, що УККА хоч і очолюють українські патріоти, проте ім бракує підсоветського досвіду, що під сучасну пору міжнародних обставин є одним з найголовніших у правильному веденні української визвольної політики.

Через це ѹ в англомовному виданні УККА "Український Квартальник", за уесь час його появі не приділено достатньої уваги висвітленню діяльності підпільних сил у підсоветській Україні, натомість приділювано сторінки московському ставленнику в УССР комуністові М. Скрипникові в такому розумінні, що це тільки дякуючи йому було переведено українізацію і т. п.

23. Тому, що членами УККА є центральні суспільно-громадські й політичні організації українців у США, воно всі є співідповідальні за переставлення визвольної політики цієї найвищої політичної репрезентації з позицій безкомпромісової самостійності України на рейки "реалітетів".

З'їзд підкреслює, що під час противильовистської акції СВУ в 1959-60 рр. дехто з провідних осіб УККА робив перешкоди в її переведенні, як також вживалися заходи "реабілітувати" в очах американців тих, що їх було поставлено на прилюдний осуд за скерування ними української визвольної політики на рейки "здобутків жовтня" в Україні.

24. Тому, що політика УККА є збірним голосом всіх українських політичних організацій у США, а СВУ не має можливості брати участь у формуванні цієї політики, З'їзд стоїть на становищі, що Головна і Крайова Управа СВУ в США повинні негайно вяснити справу з оформленням СВУ в члени УККА.

Незалежно від цього, СВУ в США домагається від Централі УККА дати викяснення українському громадянству, щодо його звороту в бік "реалітетів" в УССР, тим більше, що в останньому часі у всіх акціях, що відбуваються з рамени УККА на зовнішньому відтинкові української визвольної політики бере активну участь середовище ЗП УГВР, якого політика саме базована на "реалітетах".

V. В справі "зміновіховства" й "реалітетів":

25. В зв'язку з тим, що середовище ЗП УГВР зі своїми прибудівками: ОУН-закордоном, Пролог і Прихильники визвольної боротьби України, стали на шлях змі-

новіховства та в цьому напрямку провадять наполегливу й крайне шкідливу для української визвольної справи пропаганду з метою переставлення української самостійницької ідеї, опертої на засаді українського християнського націоналізму, на рейки "реалітетів" в УССР та орієнтації на кадри московських вислужників — українських комуністів і комсомольців, як нібито "будівників" української хоч і "націонал-комуністичної" УССР, що таку пропаганду ЗП УГВР провадить і в своїй зовнішньо-українській політиці, виставляючи її за "голос сучасної" — тобто підсоветської України, Спілка Визволення України в США заявляє, що вона відмовляє права ЗП УГВР виступати в цьому питанні від імені бувших підсоветських українців тому, що особи, які належать до середовища ЗП УГВР, не мають жадного підsovетського досвіду, а вивчають "советські проблеми" з московської літератури та взаємуються на пропагандивні видання в справах підsovетської України, які продукують "кадри з КП(б)У й комсомолу", що знаходяться поза межами СССР.

26. Проваджена ЗП УГВР пропаганда орієнтації на "реалітети" в УССР є шкідливою для української визвольної справи тому, що ті "реалітети" мають зовсім інше значення ніж те, що їм приписують "советознавці" з ЗП УГВР. В СССР для українського народу є тільки один справжній реалітет: це ціль Москви здійснити в найкоротший термін його повну русифікацію шляхом прямого обмосковлення та обхідного при допомозі т. зв. української "радянської культури", начиненої російським змістом.

27. Спілка Визволення України в США категорично протестує проти того, що ЗП УГВР у своєму пропагандивному виданні під назвою "Свобода, мир, дружба", посилаючись на нібито велику популярність у 30-их роках у підsovетській Україні московського вислужника М. Хвильового, називає його "найбільшою жертвою сталінського терору" та ставить його на рівні з Симоном Петлюрою, полк. Є. Коновалцем і М. Міхновським, як борця за українські національні ідеали

28. Спілка Визволення України, що продовжує визвольну справу українського народу на засадах петлюрівщини, заявляє, що М. Хвильовий під час визвольних змагань, стояв по стороні Москви проти української самостійності, а під час т. зв. мирного будівництва УССР виявив себе, як літературний провокатор, з вини якого загинули десятки українських письменників-патріотів, яких він втягнув у т. зв. "літературну дискусію", щоб вивити перед Москвою їхнє протимосковське наставлення.

Тому вивищення М. Хвильового середовищем ЗП УГВР, Спілка Визволення України вважає образою для всієї самостійницької еміграції з підsovетської України!

29. Питання "українсько-жидівських відносин", що його намагається "розв'язувати" ЗП УГВР методами обвинувачення українців у нібито злонамисливих репресіях супроти жидівської меншини в Україні, Спілка Визволення України рішуче засуджує, як вияв меншевартости, натомість стоїть на становищі, що українці

на чужині повинні створити спеціальну установу, якаб зайнлялася справами дослідів українсько-жидівських відносин на підставі свідків і документів. Українці мають всі дані, щоб довести жидам, що протижидівське наставлення в українському народі є наслідком вислужництва окремих жидівських верств населення перед окупантами українських земель, а зокрема в іх протиукраїнській співпраці з Москвою на підсаветській Україні. Такі кати українського народу, як Л. Каганович і Л. Троцький та багато інших, що ім немає числа, а між ними й сотки слідчих НКВД, прокурорів і суддів, руками яких Москва нанесла українському народові смертельних ран, мають стати тим доказовим матеріалом, що змусить жидівську сторону перевірити своє сумління.

З'їзд уважає, що тільки таким способом можна довести жидам, що й українці мають повні підстави виступати в ролі прокурорів під час розмов про "українсько-жидівське порозуміння", чи "замирення", бо до тепер ці привілеї мають тільки жиди, користуючи з того, що українська сторона лише виправдується. Сame ці обабічні обвинувачення будуть тією рівновагою сил між партнерами, що стануть реальною базою розмов про українсько-жидівське замирення, однаке при умові, що жиди в некомууністичному світі припинять своє втручання в справи поневолених Росією народів, а зокрема українців, що йде по лінії інтересів червоної і білої Москви.

30. Започатковану ЗП УГВР кампанію про "наладнання" українсько-російських взаємин, Спілка Визволення України в США уважає локальною справою цього західно-українського середовища. Як і у випадку "релітетів", ЗП УГВР виявляє і в цьому питанні незнання суті справи, бо ті, що за неї беруться, ніколи не жили під московським колоніальним чоботом!

Спілка Визволення України заявляє, що вирішальний голос в "наладнанні" українсько-російських взаємин належить тільки до компетенції тих, що мають безпосередній досвід з цих взаємин під московською окупацією, а який промовляє за те, що росіяни ніколи добровільно не зречуться своїх колоніальних апетитів на українські землі.

Тільки сила, побудована на спільному фронті всіх поневолених Росією народів, може бути запорукою того, що змусить Москву зректися колоніалізму та задовольнитись її етнографічними межами.

31. Ми, члени Спілки Визволення України, категорично заперечуємо твердження ЗП УГВР, що нібіто під час другої світової війни, росіяни на Наддніпрянській Україні брали активну участь в українському противімецькому й протиросійському підпіллі. Члени СВУ учасники цього підпілля заявляють, що росіяни в ньому не було!

Окремі групи російської національної меншини в Україні співпрацювали з німцями в поборенні українського самостійницького руху й національного відродження, як також становили основну базу московсько-большевицьких підпільних сил.

Але в українському націоналістичному підпіллі того часу були українці, які не досконало володіли українською мовою й очевидно саме їх, члени ОУН із західно-українських земель уважали за москалів, про що твердить ЗП УГВР. Тим більше правдоподібним є таке твердження у світлі недавнього минулого, коли українців з Наддніпрянщини, що знаходилися в лавах Української Повстанської Армії, як також у таборах втікачів у Німеччині, середовище ЗП УГВР і їх земляки дуже часто не могли "вірізнати" від москалів.

32. В зв'язку з опублікуванням органами московського МГБ у 1960 році листа Василя КУКА ("Леміш", "полковник Ковал'") — підпільні клички) Провідника ОУН в Україні; головнокомандуючого УПА й Генерального Секретаря УГВР, як також у 1961 році звернення бувшого члена Проводу ЗП ОУН Мирона МАТВІЄЙКА ("Січен") — керівника Служби Безпеки, якого у 1951 році покійний Провідник ЗЧ ОУН Ст. Бендер вислав в Україну для скріплення підпілля, у яких вони обое звертаються до західно-українських націоналістів, а зокрема до провідних членів ЗП УГВР і ЗЧ ОУН із закликом припинити боротьбу з московським колоніалізмом бо, як пишуть вони, "ніякого підпільного руху на рідних землях вже не існує", тому, що "радянська влада є рідна", Спілка Визволення України ставить перед ЗП УГВР, а зокрема перед його Генеральним Секретарем п. М. Лебедем питання, на які жадає вичерпної відповіді:

а) у своїх публікаціях і у прилюдних виступах ЗП УГВР твердить, що воно втримує зв'язки з підпідлям ОУН і УГВР в Україні.

З "листа" В. Кука і зі "звернення" М. Матвієйка виходить, що обое вони вже на початку 1951 року були на службі московського МГБ.

З ким же має ЗП УГВР зв'язки?

б) з якою метою ЗП УГВР приховує від українців на чужині факт національної зради провідних осіб Організації Українських Націоналістів на західно-українських землях?

33. З'їзд СВУ в США заявляє, що не залежно від того, як ЗП УГВР зареагує на поставлені в горі питання, Спілка Визволення України уважає це середовище чисто еміграційним західно-українським політичним угрупуванням, яке немас ніяких моральних підстав виставляти себе за Закордонне Представництво Української Головної Вільної Ради, якої під сучасну пору не існує в Україні, а замовчування національної зради з боку В. Кука і М. Матвієйка, СВУ трактує, як узаконення з боку ЗП УГВР цієї зради!

VI. В справі Української Національної Ради:

34. Українська Національна Рада має всі дані на те, щоб стати об'єднуючим центром всіх українських са-мостійницьких сил на чужині. Однаке понад 10-річне її існування не тільки не поширило її членської бази, навпаки вона значно звузилася через відхід від неї деяких політичних угрупувань та постійно знаходить-ся в стані перманентної політичної і внутрішньо-орга-нізаційної кризи, яка в останньому часі, саме перед

П'ятою Сесією УНРади, привела її малоощо не до розвалу та повної компромітації.

35. Причину такого стану в УНРаді Спілка Визволення України в США вбачає в тому, що в її складі знаходиться чуже українській національно-державницькій ідеї тоталітарно-вождівське угрупування, яке, використавши демократичні засади Державного Центру на чужині, опанувало ключеві позиції в Українській Національній Раді та за всяку ціну намагається їх тримати у своїх руках.

36. Цим угрупуванням є т.зв. Українська Революційно-Демократична Партія, що її незмінний генеральний секретар Іван Багряний — головою Української Національної Ради, який не зацікавлений, як і керованим партією, в тому, щоб на базі УНРади об'єдналися всі самостійницькі українські середовища для СОВОРНИЦЬКОЇ співпраці, бо він знає, що тоді його партія втратить дотеперішні позиції, а значить позбудеться можливостей спрямовувати політику УНРади по лінії "здобутків жовтня" в Україні.

37. Доказом цього твердження є заява Головної Управи СВУ про бажання Спілки Визволення України стати членом УНРади, яку вислано на адресу її Президії ще 1. Х. 1960 року з тим, що її малаб апробувати П'ята Сесія. До сьогодні ГУ СВУ не одержала від Президії УНРади жадного підтвердження про одержання цієї заяви, натомість орган УРДП "Українські Вісти" з 26-го лютого ц.р., що його редактор І. Багряний, в статті "Шептана підготовка до V-ої Сесії УНРади" називає членів СВУ, що цю заяву подали "націоналістичними недобитками", а в іншій газеті УРДП "Прометей" Нью-Йорк) з 22 червня ц.р. Ф. Пігідо — керівник реєрту преси й інформації УНРади, який є першим заступником генерального секретаря ЦК УРДП Івана Багряного, в статті "П'ята Сесія УНРади має відбутися в США", про заяву СВУ пише, що це мовляв та СВУ, яка влаштовувала "громадські суди" над визначними особами "демократичного тaborу", та яка мовляв співпрацює з Американським Комітетом Визволення, отже йде в "розріз" з теперішньою політикою Виконного Органу УНРади у відношенні до АКВ.

38. З'їзд СВУ в США підтверджує, що правдою є, що до СВУ належать українці з під Советів — "націоналістичні недобитки", яких недоліківідувала Москва! Але разом з цим З'їзд стверджує, що провідні особи УРДП є недобитками ухильників т.зв. "націонал-комунізму" в КП(б)У, руками яких Москва винищувала членів СВУ й СУМ-у в Україні та розкуркулювала український народ. Одночасно З'їзд нагадує, що саме СВУ різко виступила і виступає проти непередрішенської політики АКВ в той час, як УРДП співпрацювала раніше і співпрацює тепер з цією установовою.

Спілка Визволення України в США твердить, що галас УРДП про те, що нібито дякуючи І. Багряному УНРада припинила співпрацю з АКВ є демагогічним

і цинічним тріком, бож відомо, що в установах АКВ до нині працюють деякі керівні особи з В. О. і Президії УНРади, серед яких є й члени ЦК УРДП!

39. В зв'язку з акцією УРДП скерованою проти прийняття СВУ в члени УНРади, З'їзд СВУ в США жадає від Президії УНРади підтвердити одержання від ГУ СВУ заяви. Одночасно З'їзд звертається до самостійницьких фракцій УНРади поставити на П'ятій її Сесії питання про політичне недовір'я УРДП, а зокрема її генеральному секретареві І. Багряному — голові УНРади, що його висловили в багатьох резолюціях під час противильовистської акції СВУ, СЗСУ-СП і Асоціації політичних в'язнів з під Советів, сотки українських громадян з вимогою негайної резигнації І. Багряного з посту голови УНРади.

В згаданих Резолюціях чітко окреслені мотиви недовір'я українського громадянства самостійницьких піреконань до УРДП і її керівників осіб.

40. З'їзд СВУ в США пригадує, що:

"Головна Рада СВУ винесла постанову про приступлення СВУ до УНРади з наміром скріпити та піднести авторитет українського Державного Центру на чужині, бо Спілка Визволення України в роки її підпільної діяльності в Україні була в тісному контакті з Урядом УНР, який перебував на еміграції, а теперішнім головою Головної Управи СВУ на чужині є от. Т. Бульба-Боровець, який у 1940 році, під час другої світової війни, наказом Президента і Головного Отамана Військ Української Народньої Республіки Андрія Левицького був призначений Головнокомандуючим Української Повстанської Армії, що провадила партизанську війну проти німецьких і московських окупантів на українських землях".

41. З'їзд СВУ в США попереджає, що коли П'ята Сесія УНРади не візьме під увагу БЕЗУМОВНОГО ПРАВА відновленої на чужині СВУ належати до Української Національної Ради, натомість в її складі ю далі перевібуватиме вороже українській національно-державницькій ідеї угрупування УРДП, що має намір скріпити свої позиції середовищем, яке пропагує "реалітети" в УССР, це означатиме, що ю інші політичні середовища, заступлені в УНРаді, не бажають насправді консолідації українських самостійницьких сил. Це було б свідоцтвом того, що УНРада не є голосом не лише частини українського суспільства на чужині, але ю представником тих, хто стоїть на державницьких позиціях Української Народньої Республіки. Це означало б, що чужі українській національно-визвольній справі сили, остаточно закріпилися в УНРаді. Якщо таке станеться, Спілка Визволення України, як організація, що продовжує самостійницькі традиції Української Народньої Республіки ю стоїть на позиціях безкомпромісової боротьби за Українську Сомостійну й Соборну Державу, зробить з того далекийдучі висновки.

З життя СВУ

ПЕРШИЙ КРАЙОВИЙ З'ІЗД СВУ — США.

В суботу 1-го липня ц. р. в Українському Літературно-Мистецькому Клубі в Нью-Йорку відбувся Перший Крайовий З'їзд СВУ в США, яким керувала Президія на чолі з головою інж. М. Сердюком і секретарем маг. І. Кононенком.

Серед приявних делегатів були заступлені клітини СВУ з Нью-Йорку, Філадельфії, Трен-

казали величезний ріст, а зокрема діяльність Спілки Визволення України в США на різних відтинках українського життя і зовнішньо-політичної роботи.

У дво-годинній доповіді-звіті ред. В. Коваль зазначив, що СВУ в США чотири роки тому мала лише в Нью-Йорку один Осередок, а сьогодні

Фрагмент з банкету І-го Крайового З'їзду СВУ — США. Промовляє хор. К. Мусійчук.

тону, Пассейку, Рочестеру, а з уповноваження Чікаго, Ютика, Вестчестер, Норвіч, Кентон і інші.

О 10-ї годині ранку З'їзд відкрито молитвою, що її перевів священик УАПЦ о. Ф. Димар. Після цього інж. Сердюк відкрив З'їзд вітаючи присутніх делегатів і гостей, та наголошуючи, що він відбувається під знаком шевченківського року в сто-річчя смерти Батька Української Нації Тараса Г. Шевченка.

Звітну доповідь про діяльність СВУ в США від 1957 року, прочитав ред. В. Коваль, а фінансовий звіт за цей період склав п. О. Кейс. Обидва звітодавці на конкретних цифрах і фактах по-

ми приходимо на З'їзд з розбудованою сіткою СВУ по цілій Америці, яка хоч не є чисельною по кількості членства, але своїми впливами перевищує багато з тих організацій, які існують десятками років. СВУ в США, сказав він, є ініціатором опрацювання Програми СВУ, яку затвердило Друге Велике Віче у травні 1959 року; СВУ в США є промотором протихвильовистської акції, яка приєднала до СВУ маси симпатиків; СВУ в США започаткувала РЕВОЛЮЦІЮ на відтинку української визвольної політики, що з'ясувала по новому уклад політичних сил української еміграції та викрила до кінця тих, що

намагаються скерувати українську визвольну політику на рейки "реалітетів" в УССР.

Спілка Визволення України в США сказав п. В. Коваль була промотором визначення чіткіх програмових і ідеологічних зasad СВУ і прийде час, що без СВУ, на еміграції не зможе вирішуватися жадна політична справа, бо СВУ об'єднала також наддніпрянський націоналістичний актив, який знає з власного досвіду підсвітське життя, а тому не потребує жадних студій "советознавства", щоб правильно орієнтуватися у всіх діях Москви та її агентури у відношенні України, а зокрема української еміграції.

Спілка Визволення України в США, як і в цілому світі є тією силою, що стоїть на сторожі українських національних інтересів, які розглядає тільки з позицій самостійництва й соборності у противагу тим, що уболівають за "здобутками жовтня"!

Про великі досягнення СВУ в США говорили у своїх виступах і дискутанти, як також представники різних організацій, що вітали З'їзд усно.

Внесок про схвалення роботи уступаючої Крайової Управи, що й був схвалений одноголосно, запропонував п. К. Мусійчук — голова Контрольної Комісії ГУ СВУ.

Доповідь на тему: "До проблем української визвольної політики" прочитав інж. М. Сердюк, над якою розгорнулася широка дискусія, а деякі з її тез увійшли до Резолюції і Постанов З'їзду, що їх зачитав п. О. Калинник — голова Резолюційної Комісії, та які були схвалені одноголосно.

Усні привіти З'їзові склали: о. Ф. Димар з уповноваження Митрополита АУПЦ Владики Ніканора, від Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій (Відділ УККА) міста Нью-Йорку, його голова д-р Б. Вишеваний, від Організації Державного Відродження України д-р Б. Лівицький, від ЦК СЗСУ-СП п. Г. Доценко, від Асоціації бувших політичних в'язнів під Советами п. Д. Мельник, від ГР СВУ її голова п. О. Калинник, від КУ СВУ в Канаді п. Г. Подурець і інші.

Писемні привіти З'їзові надіслали: Апостольський Візитатор Українців у Зах. Європі Архиєпископ І. Бучко; Архиєпископ УПЦ Генадій; Архиєпископ УПАСЦ Євген; від Католицького Митрополичого Ординаріяту у Вінніпегу Митрополит Максим; від УАПЦ в Бразилії протопр. Ф. Кривчинський; протоієрей Гаврик (Франція); В. Доленко — голова ЦК СЗСУ-СП; Крайова Пластова Старшина у США; ОБРУС в Австралії; редакція "Українського Селянина"; УМХС у Німеччині; Крайова Управа СВУ в Австралії; Крайова Управа СВУ в Канаді; Орг. Бюро СВУ в Швеції, Австрії й Німеччині; Осередки СВУ в США і в Канаді та індивідуальні:

від Почесного голови СВУ п-ні Н. Павлушкової, д-ра В. Наддніпрянця, проф. О. Оглоблина, проф. М. Килимника, проф. М. Кульчицького, інж. А. Кущинського, М. Дорошенка, І. Галушки і багатьох інших.

До новообраних керівних і контрольних органів КУ СВУ в США вибрано:

КРАЙОВА УПРАВА: В. Коваль — голова, І. Марченко й І. Карпенко — заступники, секретар Т. Тарахівський, члени О. Калинник, О. Кейс, Ю. Бобровський, К. Мусійчук.

Контрольна Комісія КУ СВУ: О. Шведун — голова і п. Юрченюк член.

Крайова Рада: М. Сердюк, М. Кульчицький, Д. Козленко, І. Кононенко, П. Коперник, І. Степченко, О. Шевченко, В. Котелевець, І. Яценко, В. Бігун, М. Черненко, В. Печенюк, П. Воскобійник.

Цього ж дня в рямцях програми З'їзу, увечері, відбулася зустріч членів СВУ з представниками поневолених Москвою народів і українського громадянства. У обміні думок на довільні теми промовляли: від козаків інж. от. І. Білій, а від північно-кавказців п. А. Карелі (чеченець). Обидва вони підкresлювали потребу найтінішої співпраці своїх поневолених народів московським колоніалізмом, головно в площині політики визволення. У своїй відповіді п. В. Коваль — голова КУ СВУ в США запропонував відбути в найближчому часі спільну нараду всіх цих народів з метою опротестування перед ОН заяви білих російських імперіалістів про те, що нібито ухвалений Конгресом США закон про Тиждень Поневолених Націй "дискримінує росіян", які мовляв не є жадними імперіалістами.

З українських промовців виступали п. В. Косаренко-Косаревич, д-р В. Вишеваний, проф. Ю. Бобровський і інші.

Програмою зустрічі керував п. К. Мусійчук, що чергував виступи промовців з невеликою мистецькою програмою в якій п-ні Ізабелла Орловська проспівала три українські пісні. Її акомпанював композитор проф. М. Фоменко. Бррати Кононенки з Відділу СУМ-у при СВУ у Філадельфії відтанцювали спочатку в двох, а потім Володимир Кононенко один показав свою майстерність у сольовому танці "Чумак", за виконання якого він був відзначений на міжнародному фестивалі у Філадельфії.

СПІЛКА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ У В. БРИТАНІЇ

Велику й плідну діяльність провадить Організаційне Бюро СВУ у В. Британії на зовнішньо-українському відтинкові. В місці свого осідку в Единбурзі (Шотландія) члени Орг. Бюро є частими промовцями й доповідачами на різних українських урочистостях на зустрічах зі шкотами й англійцями. Про такі зустрічі й відзначення пише місцева преса.

Зокрема, широкий відгомін в англомовній пресі мали урочистості переведені Українським Шевченківським Комітетом в Данді, з нагоди відзначення сторіччя смерти Т. Г. Шевченка. На цій Академії проф. І. Ратушний — голова Орг. Бюра СВУ прочитав доповідь в українській мові “Т. Шевченко — поет і пророк України”, а п. Ярослав Кінаш — секретар Орг. Бюра СВУ мав доповідь у мові англійській “Т. Шевченко — духовий пробудитель України”. Мішаний хор під проводом о. М. Матичака виступав з добірною мистецькою програмою, головно з шевченківської тематики.

Дуже дбайливо й з мистецьким смаком була оформленена двомовна програмка Академії зі стислим насвітленням біографічних даних Т. Г. Шевченка в англійській мові безперечно спричинилася до того, що смерть поета знайшла повне зрозуміння серед англомовної публіки. Про Академію дуже широко й докладно, а зокрема про зміст обох доповідей написала місцева газета інформацію в якій наголошено підневільне становище українського народу, спочатку в царській Росії, а сьогодні під Советами та про те, що український народ провадить боротьбу проти російського колоніалізму.

Старанням СВУ, в Едінбурзькому щоден-

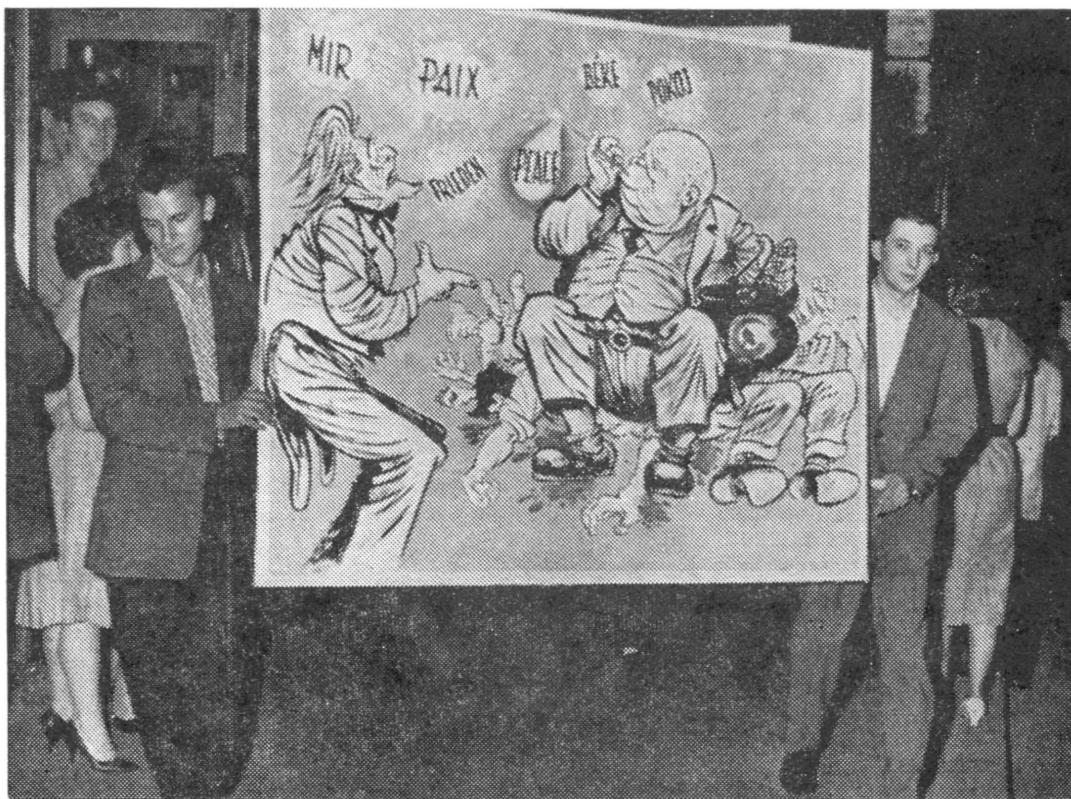
нику “Те Скотсмен” за 29 липня ц. р. з'явилася велика стаття під наголовком “Поетове століття розгнівало Совети” в якій написано, що Москва пише про те, що західний світ використав сторіччя з дня смерті Т. Г. Шевченка для посилення “холодної війни”. Ці напади з боку Советів особливо почалися тоді, коли президент США Д. Кеннеді й прем'єр міністер Канади Дж. Діфенбейкер привітали українців з нагоди відзначення смерті поета. Ale найбільшу лють у Москви, написано в цій статті, викликала промова прем'єра Канади Дж. Діфенбейкера на відкритті пам'ятника Т. Г. Шевченкові у Вінніпегу в Канаді, під час якої він звернувся до Хрущова, із закликом дати можливість українцям і іншим поневоленим Москвою народам влаштувати їхнє життя по своїй уподобі. В статті пишеться про те, що українці почитають Т. Шевченка, як борця за самостійну Україну. Україна це найбільша і найбагатша республіка ССР, а українці це не є росяни й тому вони цілий час боряться проти Росії, що признає й сама Москва.

Крім інших дуже цінних даних про Україну й український народ в статті коротко подана автобіографія Т. Г. Шевченка та схарактеризовано його творчість.

ВІДДІЛ СУМ-У ПРИ ОСЕРЕДКОВІ СВУ У МОНТРЕАЛІ

При Осередкові СВУ у Монреалі зорганізовано Відділ Спілки Української Молоді, якому надано ім'я М.

Павлушкива. Під сучасну пору Відділ нараховує 30 осіб в тому 5 дівчат. Здебільшого це студіююча молодь.

Члени СУМ-у при Осередку СВУ в Монреалі — Г. Ковга та Я. Безкоровайний пікетують червоноармійський хор. Ця світлина була поміщена в щоденнику “Монреал Стар” 8.IX. 61 р.

К. Туркало і судовий процес СВУ-СУМ

Від 1952 року, час від часу в українській пресі появляються тенденційні “спогади” К. Туркала про судовий процес над СВУ-СУМ, що його влаштувала Москва у Харкові у 1930 році, як також у своїх прилюдних виступах він провадить яскраву лінію очорнювання цих організацій та їх провідних діячів.

Відома українська письменниця п-ні Л. Івченко, чоловік якої видатний український письменник був суджений на згаданому процесі, свого часу в українській еміграційній пресі дала таку характеристику “спогадам” К. Туркала:

“... К. Туркало у своїх “Спогадах з судового процесу СВУ” наплутав дуже багато. І це зрозуміло. Спогади можна писати тільки про те, що людина чула і бачила”... “Але, на жаль К. Туркало “згадує” те чого він не знав і береться за завдання, для якого немає жадного матеріалу: він хоче дати психологічні характеристики людей, з якими він до процесу або зовсім не зустрічався, або зустрічався дуже мало й тільки в офіційних справах”...

“У таких умовах в ці “спогади” К. Туркала вкрадається багато поважних необґрунтovаних тверджень, чуток і просто пліток, невірних деталів і інформацій”.

... “Якось воно виглядає так, що К. Туркало конче хоче зробити з підсудних СВУ якихось нездалих, дурних, підлих або божевільних людей”... “К. Туркало вирішив чомусь, що буде потрібним і бажаним зібрати чутки і пльотки про особисті характеристики людей, що згинули у зв’язку з процесом СВУ! Для того ж і підібрано ці чутки однією, самі брудні негативні риси, які зменшують в очах читача діячів української культури, цвіт української інтелігенції, що його викошено було одним помахом жахливої гепеуської коси”.

Виникає питання, що примушує К. Туркала, перебуваючи у вільному світі, саме так паплюжити тих з ким він особисто, нібито за ту саму справу був суджений в числі 45 провідних членів СВУ - СУМ? Отже ділив долю всіх підсудних, а значить і долю всього українського народу.

Керівний склад Управи Відділу такий: К. Темертай — голова, А. Цацька — заст. голови, Б. Роговський — секретар, В. Передерій — скарбник, Б. Шевчук — член Управи.

Під час концертів Червоноармійського хору у Монреалі члени Відділу СУМ-у при Осередкові СВУ брали участь у пікетуванні з відповідними протимосковськими транспарентами.

Саме на це питання й відповів сам К. Туркало у своєму вже мабуть останньому “спогаді” під назвою “Перед процесом СВУ-СУМ”, що надрукований в “Українському Самостійнику” ч. 5 за травень 1961 року. Через свою очевидну наївність він виставив власну особу в дуже неприглядній ролі, що її він виконував під час судового слідства в справі СВУ-СУМ. Тому нашою метою й буде аналіза того, що він сам написав про себе, а читач хай зробить з того відповідний висновок!

У згаданому “спогаді” К. Туркало пише: “Я не буду подавати прізвища слідчих, бо воно однаково нікому ні про що не промовляють... Тай не пам’ятаю я їх усіх. Їх прізвища були вигадані, прибрані, а не справжні. Наприклад мій слідчий називався Южний, а були ще Северний, Восточний, і Западний”.

З якою метою К. Туркало приховує прізвища “оперуповноважених” ГПУ? Якщо він наприклад “пригадує” у своїх “спогадах” найменші дрібнички про підсудних, а навіть хто і що кому сказав під час судової перерви на коридорі, щоб це використати для оплюгування цього підсудного, а не “пригадує” прізвища того, що провадив його справу, в чиїх руках було його життя, то це тільки говорити про те, що К. Туркало під слідством не був. Відомо ж бо для тих, що побували в пазурах ГПУ чи НКВД, що після закінчення слідства кожен акт чи протокол в справах обвинувачення підписувався трьома особами. Вкінці цього акту підписувався “оперуповноважений” ГПУ, що провадив слідство; начальник оперативної слідчої групи чи відділу, а на першій сторінці зліва в горі писалося “Утвірждаю”, а під цим стояв підпис начальника ГПУ того району чи відділу. Якже К. Туркало, що мав підписувати свій акт обвинувачення, який передавався разом зі всіма слідчими документами прокуратурі, а потім і суду не міг не знати прізвища тих, що “вели” його справу? К. Туркало, якщо був під таким слідством мусів знати трьох осіб, своїх гепешників по прізвищах, а не по псевдах “Южний” чи “Северний”, бо під час судового процесу фігурують їх особи, а не аноніми, тим більше на такому процесі, як СВУ-СУМ.

Якщо ж К. Туркало твердить, що він мав справу лише з “Южним”, “Северним” та “Восточним” то це були ніякі слідчі ГПУ, а тільки зв’язкові між ним та слідчими органами; це були таємні агенти, що займалися “вишукуванням” матеріалів і свідчень, а тому й ховалися за анонімними кличками.

Далі К. Туркало твердить, що усією слід-

чою машиною ГПУ на процесі СВУ-СУМ керував представник із Москви, прізвища якого він теж не знає (?).

Немає найменшого сумніву, що московське ГПУ контролювало хід “слідства” і нас прізвище “представника” з Москви не цікавить, але чому К. Туркало промовчує, що усію машиною слідства над СВУ-СУМ керував комісар ГПУ УССР Балицький та начальник оперативної слідчої групи Брик, а політичний бік слідства був в руках М. Скрипника, тодішнього наркома освіти УССР, який не тільки часто бував присутнім на допитах проф. С. Єфремова, а також і сам їх провадив?

Характеристично, що К. Туркало не тільки ховає за аноніми гепешників, але й пише про них, що були це приємні люди, як рідні брати? Ці “милі люди” за його твердженням ніяких засобів фізичного “впливання” на підсудних не робили, не били їх, не вибивали їм зубів, не мутили їх безсонням, не морили їх голодом... Але на стор. 27-28 своїх “спогадів” він однак пише, що ГПУ “була невблаганна терлиця”, яка різними методами виснаження людини витягала з неї вимушенні зізнання, й особливо цього досягало воно довготривалими допитами. Деж логіка у цих двох його твердженнях?

І хіба ж це не фізичне “впливання” коли підсудного тримали по декілька діб на допитах зі зміною через кожних 3-4 години слідчих? Якщо ж К. Туркало сам цього не зазнав, то хай за інших не розписується, бо він не був присутнім на допитах усіх 44-ох підслідчих членів СВУ-СУМ.

Цілковитою нісенітницею в “спогадах” К. Туркала є розповідь про його перевезення з Києва до Харкова у в'язницю, що знаходилася на Холодній Горі та його перебування у ній.

Автор цих рядків, що був обвинувачений ГПУ за підготовку збройного повстання проти совєтської влади, пережив дуже багато, і то дуже багато в'язничного й підслідчого життя під “опікою” ГПУ-НКВД; був засуджений до розстрілу й перебув 19 діб у камері смертників. Отже ділив долю не з сотками, а з тисячами політичних в'язнів у слідчих камерах ГПУ в Україні. Моїми товаришами по камерах були науковці, генерали совєтської армії, найвищі советські вельможі й рядові підсоветські раби й ніколи і ні від кого з них я не чув про ті в'язничні “блага”, які оповідає у своїх “спогадах” К. Туркало.

Зі слів К. Туркала виходить, що його перевозили з Києва до Харкова у вагоні першої кляси з полицями оббитими плюшем чи оксамитом в двохспальному купе? Чи дійсно так мало везти ГПУ К. Туркала, як підсудного?

Для вияснення цієї справи, хочу подати, що в цілому СССР існує одна і єдина система перевозу підсудних чи підслідчих на далеку віддалю, це в т. зв. “Столипінських вагонах”. Чому їх так

названо я не знаю, але такі вагони циркулювали по всій території СССР за точним розкладом, як і швидкі потяги. “Столипінський вагон” причіплювався завжди в хвості швидкого потягу й відчіпляли його тільки при пересильних в'язницях. Цей вагон не відрізнявся із зовні від вагонів поштового типу, а тому люди бачачи такий вагон приймали його за поштовий, а тим часом в ньому були замкнуті політичні в'язні.

В середині такого вагону була клітка, як у зоопарку для небезпечних звірів, що її можна було обійти довкола вузеньким проходом, що був призначений для озброєної сторожі.

Етапи на Сибір в концентраційні табори, чи на висилку або переміщування більших мас в'язнів відбувалися іншим способом, а саме в звичайних товарових вагонах.

Тож, як бачимо для всіх “ворогів народу” в цілому СССР створена спеціальна система транспортування й лише для К. Туркала був зроблений виняток, якого транспортували з великим комфортом у вагоні першої кляси?

К. Туркало пише, що коли його привезли на Холодну Гору до в'язниці та завели до камери, то він був приголомшений тим, що побачив: його камера була чистенька, посередині біла діржка, два ліжка з матрациами й пуховими подушками з гарними ковдрами й новенькими простирадлами; стіл був накритий гарним чистим обруском, а на столі стояли чудові квіти. Ще й вішак стояв для пальто і шапки. Одним словом було у тій камері, як у готелі “Красная” на Сумській вулиці в тім же Харкові?

Кожен, що хоч трішки зазнав московських в'язниць, той не тільки здивується описові камери К. Туркала, а прочитавши таке замислитися над тим, чому саме для нього влаштовано таємний люксус? Бож навіть найвищі советські чиновники потрапляючи в лапи ГПУ-НКВД чогось подібного не тільки не мали, а навіть про те й не снili.

Далі К. Туркало оповідає, про ту чемність, яку він зустрів у в'язниці з боку обслуги (?). Йому подали каталог для вибору книг до читання, аж раптом відчиняється віконце, а звідтіля лунає приємний голос: “возьміте завтрак”! Йому подали яйця, масло, білий хліб і пробачились за те, що він спізнився “на чайок”. А потім, почали подавати К. Туркалові обіди, підсобідники, вечері та підвечірки, аж шість разів денно. К. Туркало пригадує, які то були смачні страви: чудовий борщ, котлети з трьома гарнірами, солодкі страви, як крем, кісілі, узвари, пироги і було всього того так багато...

І це в той час, коли всім “ворогам народу” в СССР приписано було лише “баланду” і лише один раз на день!?

Але у К. Туркала і на це є “вияснення”, мовляв, ГПУ знало, що йому доведеться виступати на суді де будуть присутні чужинці й тому хо-

тіло, щоб він гарно виглядав. Це вперше з його “спогадів” ми довідалися, що К. Туркало на процесі СВУ-СУМ мав відігравати таку важливу роль, а тим часом навіть в стенографічних звітах з того процесу про таку “фігуру”, як К. Туркало немає ніякої згадки? Але цей же К. Туркало, як також інші свідки, що були присутніми на процесі твердять, що наприклад проф. В. Дурдуківського привели на залю суду стареньким дідусем, який після слідства виглядав на 30 років старшим від свого віку, а решта підсудних були виснажені до неймовірності. І дивно, чому ж ГПУ не дбало про їх зовнішній вигляд?

Авторові, як і кожному, що пройшов “школо” в московсько-совєтських в'язницях добре відомо, що ні ГПУ, ні НКВД, ні сьогоднішнє хрущовське МГБ, ніколи не турбувалося і не турбуветься тим, що під час слідства “зіпсують” вигляд комусь із тих, що потрапили в пазурі слідчих. У них почестей не було нідокого будь-то совєтський вельможа, науковець чи генерал, чи проста людина. Вони свої жертви швидко перетворювали в специфічну істоту, не залежно від стосованих методів тортур “сухих” чи “мокрих”, з вибиванням зубів і вириванням волосся, з одбиванням нирок і печінок. Можна навести безліч прикладів, як люди у в'язницях ГПУ-НКВД божеволіли, кінчали життя самогубством, вмирали під час слідства від розриву серця, раптово німіли; йшли на допити молодими з чорним волоссям, а повертали їх з допитів за два три дні стариками; інші втрачали слух і зір від жахливих тортур під час слідства.

За браком місця я пригадаю тут лише кілька з наведених фактів. Бувший член політ. бюро німецької комуністичної партії, один з помічників “вождя” німецьких комуністів Тельмана, інженер заводу Мессершмідт у Німеччині, “товариш” Кольт на початку 30-их років подорожував по СССР з таким тріумфом, як недавно совєтський космонавт Гагарін. В той час цей німецький комуніст був героєм дня в усіх закутинах Советського Союзу. В своїх промовах на мітингах “щасливих трудящих” він таврував західний капіталістичний світ, а прославляв комунізм і “товариша” Сталіна.

Але чим більше подорожував Кольт по московському рабському царстві, тим більше він бачив правдиву дійсність: босих, голих і голодних людей цього “раю”. Його нерви не витримали і одного разу набравшись відваги він заявив своєму оточенню, що: “Моя за такої комунізм не боролся”. За ці признання він негайно опинився в руках ГПУ. Я сам був свідком, коли після довгого й жорстокого допиту в Краматорському “тюрподі” він роздобув шматок шкла й перерізав собі на руках жили. На тривогу вартового до камери прийшли “оперуповноважені” “Лейбзон і Гелюх (жиди). Подивившись

на стікаючого кров’ю вchorашнього “героя дня”, Гелюх промовив — “Собаке собачья честь”. Тут як бачимо ГПУ не турбувалося тим, що за Кольта має відповідати Москва перед своєю “братньою” німецькою комуністичною партією?

Другий приклад відноситься до бувшого директора вугільного тресту в Донбасі “Будьоновоуголь” Яковліва, що опинився в Макіївському “тюрподі”. Цей український комуніст був доведений різними тортурами до божевільного стану й одного разу теж роздобув шматок шкла та почав ним шматувати свої груди й живіт. Кров бризкала на всі боки... Він стояв з виряченими очима з яких лилися слези, але він не плакав лише хрипів. Мені особисто довелося віднімати з його рук шкло, але було вже запізно... Яковлів стікав кров’ю бо рани були дуже глибокі й смертельні, його тіло висіло шматтям... Ми повалилися з ним на долівку камери й борюкалися в калюжах його власної крові. На тривогу камерників і вартового насکочила зграя гепеушників-енкаведистів і ніодин із них не виявляв “турботи” про те, що Яковлів “зіпсув” свій вигляд. Вони за ноги витягли його з камери, як тварину!

З оповідання мого однокамерника, що був очевидцем подібної сцени у відомій в'язниці в Москві на Луб’янці, я дізнався про те, як у камеру в якій сидів “легендарний” командарм генерал Корко, зайшов “оперуповноважений”, з яким генерал почав сперечатися доводячи “чистоту” своєї “совєтської душі” та заперечував будь-яку вину перед совєтською владою. У відповідь на це гепеушник зі всієї сили вдарив його в обличчя від чого шкло з генералових окулярів залізло йому в очі. Корко залився кров’ю й зваливсь на підлогу. Більше про нього ніхто нічого нечув.

Отже, наведені приклади цілковито заперечують твердження К. Туркала про те, що ГПУ “дбало” про зовнішній вигляд своїх жертв!

Якщоб К. Туркало дійсно був на судовому процесі СВУ-СУМ обвинувачуваним, як член цієї організації та мав нести рівну відповідальність з усіма підсудними, то ГПУ мало у своїх руках всі методи, щоб його примусити говорити те, що Москві треба, а не дбати про його “зовнішній вигляд”.

У “спогадах” К. Туркала є місце, де він описує, як він у в'язниці на Холодній Горі в Харкові “перестукувався через стіну” з проф. Холодним, очевидно досконало володіючи знанням абетки морзе. Бо як інакше можна перестукуватися в поважних розмовах, які він описує? Але припустимо, що вони обоє були дійсно добрими телеграфістами. Тоді виникає питання: Як це сталося, що ГПУ зловило на перестукуванні проф. Холодного й перевело його до іншої камери, а К. Туркала не помітило? Він, як пише сам, навіть не зінав, що по другій стороні вже

перестукується з ним не проф. Холодний, а гепеушник?

Саме тут К. Туркало навів прожектор на ту ролю, яку він виконував в справах процесу СВУ-СУМ. Проф. Г. Холодного зі слів самого К. Туркала ГПУ покарало за перестукування у в'язниці, а йому очевидно за це саме поставило в камері ще один вазон з квітами.

За таке перестукування, ГПУ надзвичайно суворо карало запідозрених й К. Туркало з проф. Г. Холодним повинні були б писати не менше, як по десять протоколів зізнання про те, що вони говорили перестукуючись. Слідчий напевно звірив би правдивість тих зізнань по їх протоколах, а з версії К. Туркала виходить, що ГПУ навіть не зацікавилося змістом їхніх розмов, а обмежилося лише тим, що проф. Холодного перевело до іншої камери?

Логіка підказує, що ГПУ наперед знало про що мав говорити К. Туркало з проф. Г. Холодним?

В "спогадах" К. Туркала читаємо ще й таке, що ГПУ не тільки дбало про його "зовнішній вигляд", але й про те, щоб у нього не боліли зуби. З цим його не повели у в'язничну лікарню під командою "рукі назад", а посадовили в автомобіль та повезли до лікаря, що жив у центрі Харкова. Й після того, як він в супроводі гепеушника вийшов від зубного лікаря, то "Южний" запропонував йому заїхати на площу Дзержинського й подивитися на збудований "Держпром", а коли вони туди приїхали, як пише К. Туркало, то він вперше побачив те "совєтське чудо".

Читаючи у "спогадах" К. Туркала, як слідчий передав йому всі справи підслідчих у справі СВУ-СУМ для "ознайомлення", просто робиться моторошно, як ця людина використовує невіглаштво тих редакторів, які ці його "спогади" друкують! Хочеться кричати, досить! Досить Пане Туркало!

Як відомо оборонці Ратнер, Пухтинський і Віленський склали перед прокурором протест про те, що проф. С. Єфремову, В. Дурдуківському, М. Павлушкиву, А. Гребенецькому, В. Страшкевичу, Ю. Трезвінському на їх вимогу, після закінчення слідства не дали ознайомитись з тією частиною слідства, що відносилася до них персонально. А К. Туркало пише, що йому ГПУ передало для "ознайомлення"увесь передсудовий матеріал на всіх 44-ох підсудних?

В ГПУ-НКВД було таке правило, що підслідчий обов'язково підписує кожну написану сторінку своїх зізнань. Якщо ці зізнання є на сто чи більше сторінках, то підслідчий підписує кожну сторінку зокрема. Крім цього до кожної сторінки слідчий підшивав все те, що відноситься до справи, що записана на цій сторінці, як різni доноси на підслідчого, експертизи, таємні матеріали і т. п.

Отже, чи могло ГПУ не уважаючи К. Туркала за свого, допустити його до таких таємниць на 44-ох підсудних?

У цій "передачі" К. Туркалові справ підсудних, впадає в очі ще одна деталь. Чому К. Туркало, як про це пише він сам, зажадав від слідчого подати йому впершу чергу справу М. Павлушкива? Чому його найбільше цікавив якраз М. Павлушкив? І це в той час, коли в процесі слідства він "довідався", що до "контрреволюційної організації" його "завербував" проф. Г. Холодний, справами якого він і мав би у першу чергу зацікавитись? З проф. Г. Холодним К. Туркало співпрацював на волі й був до нього "найближче", а М. Павлушкив для нього був невідомий, бо К. Туркало з СУМ-ом нічого спільногого не мав. І цікаво, що саме про те, як його проф. Г. Холодний "втягнув" до "контрреволюційної організації" і яку ролю він в ній відогравав К. Туркало нічого не пише?

Найбридкішим місцем у "спогадах" К. Туркала є те місце, де він проливає крокодилечі сльози над тими підсудними з СВУ й СУМ-у, що він, читаючи їхні зізнання, бачить на сторінках протоколів їх кров і тут же над ними глузє й докоряє їм за їхню кволість і слабодухість, що віддали на поталу ворогові свої найкращі почування й свою ідею. І мовляв, чи не краще було б їм піти на страту, щоб такого не писати?

А ми запитаємо у К. Туркала: Чому ж він не віддав себе в жертву і не пішов на смерть за ті ідеали над якими він тепер "уболяє", а сидів у "камері" з квітами, уплітав по шість обідів та їздив по Харкові з "Южним" оглядати "sovєтські чуда"?

Тому й не дивно, що засуджені на процесі СВУ-СУМ-у українські патріоти, загинули на засланні в Росії, а К. Туркало, після процесу спокійно проживав у Києві(?) й уцілів після пошесті єжовщини в 1937-38 рр., яка доконала в казематах НКВД не тільки тих, що були на підозрінні в Москві, як українські патріоти, але й тих, що могли ними бути!?

У всіх "спогадах" К. Туркала про справу СВУ-СУМ, впадає в очі тенденція: підсудних висміяти й оплюгувати, а їх катів вибілити. Описуючи "гуманність" цих останніх він не називає їх по прізвищах, бо, як пише, "непам'ятає", але й таку справу, як "закриті судові" сесії, що були під час процесу СВУ-СУМ і на яких очевидно К. Туркало й подав свої "свідчення", він поминає цілковитою мовчанкою? Як відомо на цих закритих судових сесіях, був присутній і М. Скрипник, але К. Туркало про це пише, що мовляв він "не пам'ятає", про що на них говорилося? А саме цього немає і в стенографічному звіті з процесу СВУ-СУМ!

На закінчення хочу порадити К. Туркалові — годі Пане писати "спогади", Ви вже сказали про себе все!

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

"Ультиматум" Ю. Косача

До головного редактора
видання "Місія України".

Нью-Йорк, 18 липня 1961

В числі 2(11) вашого видання за 1961 рік, на стор. 27, в статті п. з. "Наступ шашелів", автор П. Самодин, міститься абзац, в якому, м. ін., сказано: "...і журнал "За синім океаном", що його редактує московський за- проданець Юда Ю. Косач..."

З уваги на те, що вищенаведене речення є прямим знеславленням нижепідписаного та пошкоджує його морально і матеріально, я, нижепідписаний жадаю від редакції видання "Місія України", цим шляхом, належного напрявлення заподіяної мені кривди.

Очікуватиму від редакції, в реченці 10 днів — тобто до 28 липня 1961 р., год. 12, письменного (а може писемного? прим. редакції) спростування згаданого редактора або особи, яка виконує його обов'язки і відповідає за видання, що в наступному (3-ому) числі публікації "Місія України" буде вміщений текст спростування, на тій самій сторінці і тим самим друком, згідно з пресовим законом.

Якщо я, нижепідписаний, такого листа від редакції не отримаю, в реченці, вказаному вище, справу про пошкодження мене на честі і на маєтку передаю до державного суду.

Юрій Косач
(Власноручний підпис)

Відповідь Редакції

Признаємося, що Редакція "Місія України" була за- скочена нахабством Ю. Косача. Спочатку було вирішено відповісти на його "ультиматум" словами з відомого листа, що його написали запорожці турецькому Султанові, але передумано бо це для нього було забагато чести.

Зрештою невідомо, якого характеру "спростування" добивається Ю. Косач, бо про це він не пише. Можна здогадуватися, що ми повинні б написати, що він Юдою не є?

Але як можна "спростувати" те, що є правдою?

Сам Ю. Косач у "Східняку" ч. 16 з 26-го вересня 1952 року, що його видавало "Новоє Русское Слово" в статті "Звернення до крокодилів" докладно описав всі ті епітети, якими його нагородила українська самостійницька преса. Тому ми вирішили пригадати йому деякі місця з тієї статті, у якій він між іншим ствердив:

"Від першого моого виступу в літературі, тобто від 1929 року..., а особливо в останні роки, я постійно клеймився, як: "малорос", "москаль", "русофіл", агент ворожих Україні сил", "деморалізатор молоді", "більшовик", "носій розкладових, антинаціональних і атеїстичних ідей" і т. д., аж до таких епітетів, як "мерзота", (бандерівська "Сурма", 1949) і "ЮДА", що "хлепче чужу юшку разом із собаками" ("Лис Микита", 1952) включно". Отже, ми вибрали з усіх наведених самим Ю. Косачем

характеристик одну, яка найбільше до нього пасує і нам дивно, що він проти цього "обурився" щойно у 1961 році? Саме тепер, коли цілком явно запродав своє нікчемне сество Москві та її "прогресивні" п'ятій колоні у США. А доказом цього є факт, що його "хвалять" за редактований ним советославний журналчик "За синім океаном" і "прогресисти" і сама Москва через її халуй в УССР!

Закриваючи очі на жахливу русифікацію українського народу під Советами, цей Юда повчає нас, тих що жили під московським русифікаційним чоботом, що ми "Україні і в вічі не бачили" ("За синім океаном" ч. 4 1961 рік) й "доказує" писаниною якогось московського агента М. Білецького, що "доказом" того, що в Україні немає ніякої "брутальної русифікації" є "тих 75 або й більше відсотків виходців з України, які проживають на чужині, в Америці чи в Австралії, в своєму побуті в сім'ї, в своєму довкіллі залишки вживають російської мови? Хто ж іх до цього примушує?"

Якщо ця писанина була правдою, то напевно Юда Косач друкував свою шмату не в українській, а в російській мові? Але Москва мабуть краще знає, якою мовою говорить на чужині не "75 відсотків виходців з України", а 99 відсотків і якою ненавистю вони сповнені до московських русифікаторів українського народу!

Тому й редактований Косачем "За синім океаном" цілком ідентичний з виданнями в УССР, які друкуються в українській мові, але начинені протиукраїнським змістом.

Того "державного суду", яким нас страхає Юда Косач ми не тільки не боїмся, а й станемо перед ним, щоб довести, яку саме ціль переслідує у США редактований ним журнал "За синім океаном".

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ:

В. Косаренко-Косаревич, Нью-Йорк. Ваша стаття "Чому потомки угро-фінів перетворюються в потомків русинів" буде надрукована в наступному числі.

Степан Глід, Англія. "Комунізм у вільній Европі" піде в наступному числі.

Павло Клименко, Австралія. Матеріали "За правдиве наслідження голоду в Україні 1932-33 рр." будуть надруковані.

Микола Дербуш, Міннеаполіс США. Вірш "Шевченко-Вашингтон" піде в наступному числі журналу, але вірш "І от сталося..." написаний в дуже пессімістичному плані.

П. Воскобійник, США. Лист до Редакції піде в наступному числі.

В. Б., Австралія. Ваши матеріали будуть використані. Розмова з українцем, що приїхав з України до Австралії буде надрукована в наступному числі.

М. Ч., Австралія. Ваш допис "В тридцять п'яту річницю" зачіпає церковні чвари, а СВУ в міжцерковне життя не втручається.

Нововідкритий Український Гараж

KALYNA MOTORS & SERVICE STATION

157 Deleware Ave., Toronto 4, Ont. LE 6-7800

Направа частин і загальна направа авт та повне малювання.

Бензинова станція, обслуга в місці. За безкоштовну перевірку стану авта відповідає власник Степан Дрозд, який з успіхом одержав два державні дипломи по автознавстві.

Найбільша Українська Крамниця Меблів

ROCHESTER FURNITURE

423 College St., Toronto 2 B, Ont.

Phone: EM 4-1434

Постійно на складі у найбільшому виборі все, що потрібне для Вашої хати.

Спальні, їадальні, кухонне устаткування, холодильники, газові та електричні кухні, дивани і хідники, телевізори, радіо і багато, багато іншого. Все найновіших моделів — найкращих фірм у Канаді.

Завжди готові до послуг власники —

М. ГЕРИС і М. ДЕЙНЕГА

УВАГА, МЕШКАНЦІ ТОРОНТО!

Нововідкрита Українська Харчівня

KIEV RESTAURANT

799 Queen St. West, Toronto, Ont.

Phone: EM 6-0435

Власники: Поліна КАРПІЙ та Марія МОРГУН
Страви готуються завжди зі свіжих продуктів за приписами європейських і країнових рецептів.

Гостям раді!

Першоякісне молоко, знамениту гуслянку, квасну сметану, сир, масло та морозиво доставляє до домів і до крамниць

Українська Молочарня

GREEN VALE DAIRIES LIMITED

3156 Dundas St. W., — Phone: RO 7-1728

Відома українська жіноча фризієрня

CHRISTINE BEAUTY SALON

949 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Tel.: EM 8-8587

Поручаємо дешеві ціни та солідну обслугу.

Власниця: Христина РОМАНІВ

Перша Найстарша в Торонті Українська Крамниця

DUCHESS LADIES' WEAR

632 Queen St. W., Toronto, Ont. Tel.: EM 3-0938

В нас можете набути по дешевих цінах чоловічі сорочки, краватки та спіднє білля.

Жіночі светри, хустини, панчохи, простирадла і т. д.

Маємо також дитячі плащики, суконки, капелюшки і багато інших речей.

Власник: Василь ДАЦІШИН

A. КОБЗАР

Custom Plastering

Загальна виправа домів.

Наша робота гарантована, а ціни помірковані!
77 Bristol Ave., Toronto, Ont. Tel.: LE 5-8713

Українська Крамниця

TRINITY POULTRY & EGGS

793 Queen St. West, Toronto, Ontario

Phone: EM 8-5676

Продаж свіжих яєць і дробу.

Іван ПІНЧАК і СИН.

УКРАЇНСЬКА ШЕВСЬКА МАЙСТЕРНЯ

**WEST BARGAIN STORE
AND EXPERT SHOE REPAIR**

677 Queen Street West, Toronto, Ont.

Продаємо і купуємо нові та уживані у доброміру стані різного роду взуття. Направляємо також різноманітне взуття, відповідно до потреб та вимог наших клієнтів.

Фахова робота!

Солідна обслуга!